

361

ZÁKON

ze dne 14. září 2000

o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

ZÁKON O PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

HLAVA I

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Zákon upravuje práva a povinnosti účastníků provozu na pozemních komunikacích podle zvláštního právního předpisu) (dále jen "pozemní komunikace"), pravidla provozu na pozemních komunikacích, úpravu a řízení provozu na pozemních komunikacích, řidičská oprávnění a řidičské průkazy a vymezuje působnost a pravomoc orgánů státní správy a Policie České republiky (dále jen "policie") ve věcech provozu na pozemních komunikacích.

§ 2

Vymezení základních pojmů

Pro účely tohoto zákona

- a) účastník provozu na pozemních komunikacích je každý, kdo se přímým způsobem účastní provozu na pozemních komunikacích,
- b) provozovatel vozidla je vlastník vozidla nebo jiná fyzická nebo právnická osoba zmocněná vlastníkem k provozování vozidla vlastním jménem,
- c) průvodce vedených nebo hnaných zvířat je účastník provozu na pozemních komunikacích, který doprovází zvířata jdoucí jednotlivě nebo ve stádech po pozemní komunikaci; průvodcem vedených nebo hnaných zvířat není chodec vedoucí psa,
- d) řidič je účastník provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj; řidičem je i jezdec na zvířeti,
- e) vozka je řidič, který řídí potahové vozidlo,
- f) vozidlo je motorové vozidlo, nemotorové vozidlo nebo tramvaj,
- g) motorové vozidlo je nekolejové vozidlo poháněné vlastní pohonnou jednotkou a trolejbus,
- h) nemotorové vozidlo je vozidlo pohybující se pomocí lidské nebo zvířecí síly, například jízdní kolo, ruční vozík nebo potahové vozidlo,
- i) jízdní souprava je souprava složená z jednoho nebo více motorových vozidel a

jednoho nebo více přípojných vozidel,)

- j) chodec je i osoba, která tlačí nebo táhne sánky, dětský kočárek, vozík pro invalidy nebo ruční vozík o celkové šířce nepřevyšující 600 mm, pohybuje se na lyžích nebo kolečkových bruslích anebo pomocí ručního nebo motorového vozíku pro invalidy, vede jízdní kolo, motocykl o objemu válců do 50 cm³, psa a podobně,
- k) vozidlo hromadné dopravy osob je autobus, trolejbus nebo tramvaj,
- l) nesmět ohrozit znamená povinnost řidiče počínat si tak, aby jinému účastníku provozu na pozemních komunikacích nevzniklo žádné nebezpečí,
- m) nesmět omezit znamená povinnost řidiče počínat si tak, aby jinému účastníku provozu na pozemních komunikacích nijak nepřekážel,
- n) stát znamená uvést vozidlo do klidu nad dobu dovolenou pro zastavení,
- o) zastavit znamená uvést vozidlo do klidu na dobu nezbytně nutnou k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob anebo k neprodlenému naložení nebo složení nákladu,
- p) zastavit vozidlo znamená přerušit jízdu z důvodu nezávislého na vůli řidiče,
- q) dát přednost v jízdě znamená povinnost řidiče nezahájit jízdu nebo jízdní úkon nebo v nich nepokračovat, jestliže by řidič, který má přednost v jízdě, musel náhle změnit směr nebo rychlost jízdy,
- r) dálnice je pozemní komunikace označená dopravní značkou "Dálnice",
- s) silnice pro motorová vozidla je pozemní komunikace označená dopravní značkou "Silnice pro motorová vozidla",
- t) jízdní pruh je část vozovky dovolující jízdu vozidel jiných než dvoukolových (motocyklů) v jednom jízdním proudu za sebou,
- u) přípojovací pruh je přídatný jízdní pruh určený pro zařazování vozidel do jízdního proudu průběžného pruhu,
- v) krajnice je část povrchu pozemní komunikace ležící mezi okrajem přilehlého jízdního pruhu a hranou koruny pozemní komunikace,¹⁾ skládá se zpravidla ze zpevněné a nezpevněné části,
- w) křižovatka je místo, v němž se pozemní komunikace protínají nebo stýkají; za křižovatkou se nepovažuje vyústění polní nebo lesní cesty nebo jiné účelové komunikace na jinou pozemní komunikaci vyšší kategorie,
- x) hranice křižovatky je místo vyznačené vodorovnou dopravní značkou "Příčná čára souvislá", "Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!" nebo "Příčná čára souvislá s nápisem STOP"; kde taková dopravní značka není, tvoří hranici křižovatky kolmice k ose vozovky v místě, kde pro křižovátku začíná zakřivení okraje vozovky,
- y) křižovatka s řízeným provozem je křižovatka, na které je provoz řízen světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály nebo příslušníkem policie ve stejnokroji (dále jen "policista"), příslušníkem Vojenské policie ve stejnokroji (dále jen "vojenský policista"),
- z) průběžný pruh je jízdní pruh probíhající v původním směru (bez odbočení) křižovatkou nebo v místě, kde se mění počet jízdních pruhů,
- aa) tramvajový pás je část pozemní komunikace určená především pro provoz tramvajů,

- bb) železniční přejezd je místo, kde se úrovně kříží pozemní komunikace se železnicí, popřípadě s jinou dráhou ležící na samostatném tělese, a označené příslušnou dopravní značkou,
- cc) obec je zastavěné území, jehož začátek a konec je na pozemní komunikaci označen příslušnými dopravními značkami; na účelových komunikacích se značky neosazují,
- dd) přechod pro chodce je místo na pozemní komunikaci určené pro přecházení chodců, vyznačené příslušnou dopravní značkou,
- ee) překážka provozu na pozemních komunikacích je vše, co by mohlo ohrozit bezpečnost nebo plynulost provozu na pozemních komunikacích, například náklad, materiál nebo jiné předměty, vozidlo ponechané na pozemní komunikaci nebo závady ve sjízdnosti pozemní komunikace,
- ff) snížená viditelnost je situace, kdy účastníci provozu na pozemních komunikacích dostatečně zřetelně nerozeznají jiná vozidla, osoby, zvířata nebo předměty na pozemní komunikaci, například od soumraku do svítání, za mlhy, sněžení, hustého deště nebo v tunelu,
- gg) doklad totožnosti je doklad, kterým občan České republiky nebo cizinec prokazuje svoji totožnost podle zvláštního právního předpisu,)
- hh) příslušný okresní úřad je okresní úřad, který je příslušný podle místa trvalého pobytu žadatele o řidičské oprávnění, žadatele o vrácení řidičského oprávnění, držitele řidičského oprávnění nebo držitele řidičského průkazu, nebo jde-li o osobu, která nemá trvalý pobyt na území České republiky, u kterého žadatel o řidičské oprávnění, žadatel o vrácení řidičského oprávnění, držitel řidičského oprávnění nebo držitel řidičského průkazu složil zkoušku z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu,)
- ii) zádržný systém je zařízení pro zajištění zvláštní bezpečnosti přepravovaných osob, například dvoubodový bezpečnostní pás nebo dětská autosedačka, schválené podle zvláštního právního předpisu,²⁾ nahrazující funkci bezpečnostního pásu.

HLAVA II

PROVOZ NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

DÍL 1

Účastníci provozu na pozemních komunikacích

§ 3

Základní podmínky účasti na provozu na pozemních komunikacích

(1) Provozu na pozemních komunikacích se nesmí účastnit osoba, která by vzhledem k věku nebo ke sníženým tělesným nebo duševním schopnostem mohla ohrozit bezpečnost tohoto provozu. To neplatí, pokud osoba sama nebo jiná osoba učinila taková opatření, aby k ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích nedošlo.

(2) Řídit vozidlo nebo jet na zvířeti může pouze osoba, která je dostatečně tělesně a duševně způsobilá k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a v potřebném rozsahu ovládá řízení vozidla nebo jízdu na zvířeti a předpisy o provozu na pozemních komunikacích.

(3) Řídit motorové vozidlo může pouze osoba, která je držitelem příslušného řidičského oprávnění podle § 81, nebo žadatel o řidičské oprávnění, který se pod dohledem učitele řidičů podrobuje výuce v rámci výcviku v řízení motorového vozidla nebo skládá zkoušku z řízení motorového vozidla.

(4) Účastník provozu nesmí používat technické prostředky a zařízení, která znemožňují nebo ovlivňují funkci technických prostředků používaných policií nebo Vojenskou policií při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

§ 4

Povinnosti účastníka provozu na pozemních komunikacích

Při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen

- a) chovat se ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní, aby nepoškozoval životní prostředí ani neohrožoval život zvířat, své chování je povinen přizpůsobit zejména stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace,¹⁾ povětrnostním podmínkám, situaci v provozu na pozemních komunikacích, svým schopnostem a svému zdravotnímu stavu,
- b) řídit se pravidly provozu na pozemních komunikacích upravenými tímto zákonem, pokyny policisty, pokyny osob oprávněných k řízení provozu na pozemních komunikacích podle § 75 odst. 5 a zastavování vozidel podle § 79 odst. 1 a pokyny osob, o nichž to stanoví zvláštní právní předpis,) vydanými k zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích,
- c) řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace.

§ 5

Povinnosti řidiče

(1) Řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen

- a) užít vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem,²⁾
- b) věnovat se plně řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích,
- c) přizpůsobit jízdu technickým vlastnostem vozidla nebo fyzickým vlastnostem zvířete,
- d) dbát zvýšené opatrnosti zejména vůči dětem, osobám s omezenou schopností pohybu a orientace,) osobám těžce zdravotně postiženým a zvířatům, brát ohled na vozidlo přepravující děti, řidiče začátečníka nebo osobu těžce zdravotně postiženou označené podle prováděcího právního předpisu a na výcvikové vozidlo označené podle zvláštního právního předpisu,⁴⁾
- e) odstranit na místě závadu, zjistí-li během jízdy, že vozidlo nebo náklad nespĺňuje stanovené podmínky uvedené v § 52; nemůže-li tak učinit, smí v jízdě pokračovat přiměřenou rychlostí jen do nejbližšího místa, kde lze závadu odstranit; přitom musí učinit takové opatření, aby během jízdy nebyla ohrožena bezpečnost provozu na

pozemních komunikacích a nedošlo k poškození pozemní komunikace ani životního prostředí,

- f) podrobit se na výzvu policisty dechové zkoušce a v případě pozitivního zjištění i lékařskému vyšetření s odběrem krve nebo moči ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem,
- g) podrobit se na výzvu policisty odbornému lékařskému vyšetření, není-li ovlivněn návykovou látkou podle zvláštního právního předpisu,)
- h) s výjimkou řidiče tramvaje umožnit chodci, který je na přechodu pro chodce nebo jej zřejmě hodlá použít, nerušené a bezpečné přejetí vozovky; proto se musí řidič takového vozidla přibližovat k přechodu pro chodce takovou rychlostí, aby mohl zastavit vozidlo před přechodem pro chodce, a pokud je to nutné, je povinen před přechodem pro chodce zastavit vozidlo,
- i) zajistit bezpečnost přepravované osoby nebo zvířete) a bezpečnou přepravu nákladu,
- j) zabezpečit přepravované zvíře tak, aby neohrozilo řidiče a přepravované osoby,
- k) zajistit, aby k jízdě byl přibrán potřebný počet způsobilých a náležitě poučených osob, jestliže to vyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(2) Řidič nesmí

- a) požit alkoholický nápoj nebo užít návykovou látku během jízdy,
- b) řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky, kdy by mohl být ještě pod jejich vlivem,
- c) řídit vozidlo nebo jet na zvířeti, jestliže je jeho schopnost k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti snížena v důsledku jeho zdravotního stavu,
- d) předat řízení vozidla nebo svěřit zvíře osobě, která nesplňuje podmínky podle § 3 odst. 2 a 3 nebo která je pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky nebo jejíž schopnost k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti je snížena v důsledku jejího zdravotního stavu,
- e) vyhazovat předměty z vozidla,
- f) ohrozit chodce přecházející pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje, při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci a při otáčení nebo couvání.

§ 6

Povinnosti řidiče motorového vozidla

(1) Řidič motorového vozidla je kromě povinností uvedených v § 4 a 5 dále povinen

- a) připoutat se za jízdy bezpečnostním pásem na sedadle, které je povinně vybaveno bezpečnostním pásem podle zvláštního právního předpisu,²⁾
- b) přepravovat osobu mladší 12 let nebo osobu mladší 18 let a menší než 150 cm na sedadle vedle řidiče pouze za použití zádržného systému,²⁾ za sedadlo vedle řidiče se nepovažuje místo v postranním vozíku motocyklu,
- c) přepravovat osobu mladší 18 let a menší než 150 cm na sedadle jiném než uvedeném v písmenu b), které je vybaveno bezpečnostním pásem, pouze za použití zádržného

systému; toto neplatí pro osoby, u kterých jejich zdravotní stav nebo tělesná dispozice použití zádržného systému neumožňuje,

- d) upevnit zádržný systém způsobem, který stanoví zvláštní právní předpis,²⁾
- e) zamezit používání zádržného systému na sedadlech, před nimiž a vedle nichž je umístěn airbag, pokud toto zařízení nelze na dobu použití zádržného systému vyřadit z činnosti,
- f) mít za jízdy na motocyklu nebo mopedu na hlavě nasazenou a řádně připevněnou ochrannou přilbu schváleného typu podle zvláštního právního předpisu,²⁾ a chránit si za jízdy zrak vhodným způsobem, například brýlemi nebo štítem, pokud tím není snížena bezpečnost jízdy, například za deště nebo sněžení.

(2) Ustanovení odstavce 1 písm. a) neplatí pro řidiče přicouvání vozidla, učitele jízdy při výcviku a osobu, která tak nemůže učinit ze zdravotních důvodů na základě lékařského potvrzení. Lékařské potvrzení musí mít za jízdy u sebe; v případech, kdy se nejedná o stav trvalého rázu, musí být platnost lékařského potvrzení časově omezena nejdéle na dobu jednoho roku. Náležitosti lékařského potvrzení stanoví prováděcí právní předpis.

(3) Řidič motorového vozidla musí mít při řízení u sebe

- a) řidičský průkaz,
- b) osvědčení o registraci vozidla podle zvláštního právního předpisu,²⁾
- c) doklad prokazující pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle zvláštního právního předpisu.)

(4) Na výzvu policisty je řidič motorového vozidla povinen předložit doklady podle odstavce 3 policistovi ke kontrole.

(5) Řidič motorového vozidla je povinen na výzvu policisty podrobit vozidlo kontrole maximální přípustné hmotnosti na nápravu, maximální přípustné hmotnosti vozidla nebo jízdní soupravy nebo technického stavu vozidla nebo jízdní soupravy.

(6) Řidič motorového vozidla je povinen při vstupu na území České republiky nebo při výstupu z tohoto území na výzvu příslušníka celního orgánu podrobit vozidlo kontrole maximální přípustné hmotnosti na nápravu, maximální přípustné hmotnosti vozidla nebo jízdní soupravy.

(7) Řidič vozidla ozbrojených sil je povinen na výzvu policisty nebo vojenského policisty podrobit toto vozidlo nebo jízdní soupravu kontrole technického stavu.

§ 7

(1) Řidič nesmí

- a) předat řízení motorového vozidla osobě, která nesplňuje podmínky § 3 odst. 3,
- b) obtěžovat ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích ani jiné osoby zejména nadměrným hlukem, znečišťováním ovzduší, rozstříkáváním kaluží, bláta nebo zbytečným ponecháním motoru stojícího vozidla v chodu,
- c) držet při jízdě s vozidlem v ruce telefonní přístroj nebo jiné hovorové zařízení,
- d) kouřit při jízdě na motocyklu, na mopedu a na jízdním kole,
- e) na druhém sedadle motocyklu přepravovat osobu mladší 12 let.

(2) Řidič vozidla hromadné dopravy osob nesmí ve vozidle kouřit a za jízdy jíst a pít, bavit se s přepravovanými osobami a vpouštět je do prostoru vyhrazeného pro řidiče, rozjíždět se před uzavřením dveří a otevírat dveře před zastavením.

(3) Řidič vozidla taxislužby a příležitostné osobní silniční dopravy) nesmí při přepravě osob ve vozidle kouřit.

(4) Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3 500 kg, zvláštního vozidla nebo jízdní soupravy musí jet ze svahu se zařazeným rychlostním stupněm. Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 3 500 kg musí tak učinit, jestliže to vyžaduje bezpečnost jízdy.

§ 8

Povinnosti řidiče tramvaje

(1) Pro řidiče tramvaje platí § 4, 5 a § 7 odst. 1 písm. a) a c).

(2) Řidič tramvaje je povinen mít při řízení tramvaje u sebe občanský průkaz a průkaz způsobilosti k řízení drážního vozidla podle zvláštního právního předpisu.) Na výzvu policisty je řidič tramvaje povinen předložit tyto doklady policistovi ke kontrole.

§ 9

Povinnosti přepravované osoby

(1) Přepravovaná osoba je povinna

- a) připoutat se za jízdy na sedadle bezpečnostním pásem, je-li jím sedadlo vybaveno,
- b) užívat za jízdy na motocyklu nebo mopedu ochrannou přilbu schváleného typu podle zvláštního právního předpisu,²⁾ kterou má nasazenou a řádně připevněnou na hlavě,
- c) neohrožovat svým chováním bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, zejména neomezovat řidiče v bezpečném ovládní vozidla,
- d) dbát pokynů řidiče, zejména při nastupování do vozidla a vystupování z něj.

(2) Povinnosti podle odstavce 1 písm. a) neplatí pro osobu starší 18 let a menší než 150 cm a osobu, která tak nemůže učinit ze zdravotních důvodů na základě lékařského potvrzení. Lékařské potvrzení musí mít za jízdy u sebe; v případech, kdy se nejedná o stav trvalého rázu, musí být platnost lékařského potvrzení časově omezena nejdéle na dobu jednoho roku. Náležitosti lékařského potvrzení stanoví prováděcí právní předpis. Pokud je osoba pohybově postižená přepravovaná ve vozidle na vozíku pro invalidy, musí být vozík a osoba pohybově postižená připoutána speciálním zádržným systémem schváleného provedení.²⁾

(3) Přepravovaná osoba nesmí vyhazovat předměty z vozidla.

(4) Přepravovaná osoba při jízdě na motocyklu se musí nohama dotýkat stupaček a nesmí kouřit.

(5) Boční sezení na motocyklu je zakázáno.

DÍL 2

Provozovatel vozidla

§ 10

Povinnosti provozovatele vozidla

(1) Provozovatel vozidla nesmí

- a) přikázat ani dovolit, aby bylo v provozu na pozemních komunikacích užito vozidlo, které nesplňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem,²⁾
- b) svěřit řízení vozidla osobě, která nesplňuje podmínky § 3 odst. 2,
- c) svěřit řízení motorového vozidla osobě, která nesplňuje podmínky podle § 3 odst. 3.

(2) Provozovatel vozidla je povinen zajistit, aby barevné provedení a označení vozidla nebylo zaměnitelné se zvláštním barevným provedením vozidel Vojenské policie podle zvláštního právního předpisu,) policie podle zvláštního právního předpisu) a celní správy podle zvláštního právního předpisu.)

DÍL 3

Pravidla provozu na pozemních komunikacích

Oddíl 1

Jízda vozidly

§ 11

Směr a způsob jízdy

(1) Na pozemní komunikaci se jezdí vpravo, a pokud tomu nebrání zvláštní okolnosti, při pravém okraji vozovky, pokud není stanoveno jinak.

(2) Na krajnici smí řidič motorového vozidla vjet jen při zastavení a stání nebo, jestliže je to nutné, při objíždění, vyhýbání, odbočování nebo otáčení; přitom musí dbát zvýšené opatrnosti.

§ 12

Jízda v jízdnicích pruzích

(1) Mimo obec se na pozemní komunikaci o dvou nebo více jízdnicích pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy jezdí v pravém jízdnicím pruhu. V ostatních jízdnicích pruzích se smí jet, jestliže je to nutné k objíždění, předjíždění, otáčení nebo odbočování.

(2) V obci na pozemní komunikaci o dvou nebo více jízdnicích pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy smí řidič motorového vozidla užívat k jízdě kteréhokoliv jízdnicím pruhu; přitom se nepovažuje za předjíždění, jedou-li vozidla v jednom z jízdnicím pruhů rychleji než vozidla v jiném jízdnicím pruhu. Pokud by vozidla jedoucí současně ve všech jízdnicích pruzích bránila v jízdě rychleji jedoucímu vozidlu, musí řidič jedoucí v levém

krajním jízdnicím pruhu tento pruh co nejdříve uvolnit; to neplatí, užívá-li řidič levého krajního jízdnicím pruhu k odbočování, otáčení nebo při souběžné jízdě podle odstavce 3. Řidič nákladního automobilu o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg, jízdnicí soupravy,

jejíž celková délka přesahuje 7 m, zvláštního motorového vozidla a motocyklu s nejvyšší povolenou rychlostí do 45 km.h⁻¹ smí levý krajní jízdní pruh užit k jízdě, jen jestliže je to nutné k objíždění, předjíždění, otáčení nebo odbočování.

(3) Je-li na pozemní komunikaci o dvou nebo více jízdních pruzích v jednom směru jízdy taková hustota provozu, že se vytvoří souvislé proudy vozidel, v nichž řidič motorového vozidla může jet jen takovou rychlostí, která závisí na rychlosti vozidel jedoucích před ním, mohou jet motorová vozidla souběžně (dále jen "souběžná jízda"); přitom se nepovažuje za předjíždění, jedou-li vozidla v jednom z jízdních pruhů rychleji než vozidla v jiném jízdním pruhu.

(4) Na pozemní komunikaci o třech nebo více jízdních pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy smí řidič nákladního automobilu o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg, jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 7 m, zvláštního motorového vozidla a motocyklu s nejvyšší povolenou rychlostí do 45 km.h⁻¹ užit k jízdě výhradně dvou jízdních pruhů nejbližších k pravému okraji vozovky; v ostatních jízdních pruzích smí jet, jestliže je to nutné k objíždění, otáčení nebo odbočování.

(5) Přejíždět z jednoho jízdního pruhu do druhého smí řidič jen tehdy, neohrozí-li a neomezí-li řidiče jedoucího v jízdním pruhu, do kterého přejíždí; přitom musí dávat znamení o změně směru jízdy. Při souběžné jízdě umožní řidiči vozidel jedoucích v průběžném pruhu řidičům vozidel do tohoto pruhu přejíždějících z pruhu, který přestal být průběžným, vjet tak, aby se vozidla jedoucí v průběžném pruhu a vozidla do něho přejíždějící mohla řadit střídavě po jednom do jízdního proudu průběžného pruhu. Tam, kde se dva jízdní pruhy sbíhají v jeden, aniž by bylo zřejmé, který z nich je průběžný, nesmí řidič jedoucí v levém jízdním pruhu ohrozit řidiče jedoucího v pravém jízdním pruhu.

(6) Před vjetím do průběžného pruhu musí řidič užit připojovacího pruhu; kde připojovací pruh není, musí dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím v průběžném pruhu.

(7) Nejsou-li jízdní pruhy na vozovce vyznačeny, rozumí se pro účely odstavců 3 a 5 jízdním pruhem část vozovky dovolující jízdu vozidel jiných než dvoukolových (motocyklů) v jízdním proudu za sebou.

Jízda ve zvláštních případech

§ 13

(1) Podél nástupního nebo ochranného ostrůvku se jezdí vpravo; vlevo se smí jet jen tehdy, brání-li jízdě vpravo překážka nebo jestliže je to bezpečnější s ohledem na rozměry vozidla nebo nákladu. Při jízdě podél nástupního nebo ochranného ostrůvku je nutno dbát zvýšené opatrnosti. Podél tramvaje se jezdí vpravo, pokud není dopravní značkou "Objíždění tramvaje" povolena jízda vlevo.

(2) Na tramvajový pás v úrovni vozovky se smí v podélném směru vjet jen při objíždění, předjíždění, odbočování, otáčení, vjíždění na pozemní komunikaci, nebo vyžadují-li to zvláštní okolnosti, například není-li mezi tramvajovým pásem a okrajem vozovky dostatek místa; tramvajový pás zvýšený nad nebo snížený pod úroveň vozovky nebo od vozovky jinak oddělený například obrubníkem se smí přejíždět jen příčně, a to na místě k tomu přizpůsobeném. Při vjíždění na tramvajový pás nesmí řidič ohrozit ani omezit v jízdě tramvaj.

§ 14

(1) Je-li vyznačen jízdní pruh dopravní značkou "Vyhrazený jízdní pruh" (dále jen "vyhrazený jízdní pruh") pro určitý druh vozidel, platí pro řidiče ostatních vozidel obdobně § 13 odst. 2, a je-li vyhrazený jízdní pruh vyznačen na tramvajovém pásu, též § 21 odst. 7.

(2) Přejíždí-li řidič vozidla, pro které je vyhrazen jízdní pruh, z vyhrazeného jízdního pruhu do přilehlého jízdního pruhu, řidič vozidla jedoucí v tomto pruhu mu to musí umožnit snížením rychlosti jízdy, popřípadě i zastavením vozidla. Řidič vozidla ve vyhrazeném jízdním pruhu je povinen dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit řidiče ostatních vozidel.

(3) Jede-li vozidlo, pro které je vyhrazen jízdní pruh, ve vyhrazeném jízdním pruhu nebo tramvaj jinou rychlostí než ostatní vozidla jedoucí stejným směrem, nejde o vzájemné předjíždění.

(4) Je-li provoz ve vyhrazeném jízdním pruhu vyznačeném na tramvajovém pásu řízen světelnými signály pro tramvaje, řídí se řidič vozidla jedoucí v tomto jízdním pruhu těmito světelnými signály.

§ 15

(1) Za vozidlem hromadné dopravy osob, které zastavilo v obci v zastávce bez nástupního ostrůvku nebo bez nástupiště na zvýšeném tramvajovém pásu, musí řidič jiného vozidla zastavit vozidlo; je-li v zastávce více vozidel hromadné dopravy osob, musí zastavit za druhým z nich. V jízdě smí pokračovat teprve tehdy, neohrozí-li již cestující, kteří nastupují nebo vystupují. To neplatí, zastaví-li autobus nebo trolejbus u okraje vozovky.

(2) Za autobusem s označením "Označení autobusu přepravujícího děti", který zastavil v označené zastávce, musí řidič jiného vozidla zastavit vozidlo. Pokračovat v jízdě může až po odjezdu autobusu ze zastávky. Řidiči protijedoucích vozidel musí přihlídnout k možnosti vběhnutí dětí do vozovky a jízdu přizpůsobit tak, aby děti nebyly ohroženy.

§ 16

Objíždění

Řidič, který při objíždění vozidla, jež zastavilo nebo stojí, nebo při objíždění překážky provozu na pozemních komunikacích anebo chodce vybočuje ze směru své jízdy, nesmí ohrozit ani omezit protijedoucí řidiče a ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Přitom musí dávat znamení o změně směru jízdy.

§ 17

Předjíždění

(1) Předjíždí se vlevo. Vpravo se předjíždí vozidlo, které mění směr jízdy vlevo a není-li již pochybnosti o dalším směru jeho jízdy. Při jízdě v připojovacím nebo odbočovacím pruhu se smí vpravo předjíždět též vozidlo jedoucí v průběžném pruhu. Odbočovací pruh je přídatný jízdní pruh určený pro odbočování (vyřazování) vozidel z

průběžného jízdního pruhu.

(2) Řidič, který při předjíždění vybočuje ze směru své jízdy, musí dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit ani omezit řidiče jedoucí za ním.

(3) Řidič, který se po předjetí zařazuje před vozidlo, které předjel, musí dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit ani omezit řidiče vozidla, které předjel.

(4) Řidič předjížděného vozidla nesmí zvyšovat rychlost jízdy ani jinak bránit předjíždění.

(5) Řidič nesmí předjíždět

- a) nemá-li před sebe rozhled na takovou vzdálenost, která je nutná k bezpečnému předjetí,
- b) jestliže by se nemohl bezpečně zařadit před vozidlo nebo vozidla, která hodlá předjet,
- c) jestliže by ohrozil nebo omezil protijedoucí řidiče nebo ohrozil jiné účastníky provozu na pozemních komunikacích,
- d) na přechodu pro chodce a bezprostředně před ním,
- e) dává-li řidič vpředu jedoucího vozidla znamení o změně směru jízdy vlevo a není-li možné předjetí vpravo podle odstavce 1 nebo předjetí v dalším volném jízdním pruhu vyznačeném na vozovce v tomtéž směru jízdy,
- f) na křižovatce a v těsné blízkosti před ní; tento zákaz neplatí pro řidiče jedoucího po hlavní pozemní komunikaci, nebo jde-li o předjíždění vpravo podle odstavce 1; na křižovatce s řízeným provozem smí předjíždět jen při světelném signálu nebo pokynu "Volno",
- g) na železničním přejezdu a v těsné blízkosti před ním.

§ 18

Rychlost jízdy

(1) Rychlost jízdy musí řidič přizpůsobit zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla a nákladu, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat; smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled.

(2) Řidič nesmí

- a) snížit náhle rychlost jízdy nebo náhle zastavit, pokud to nevyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,
- b) omezovat plynulost provozu na pozemních komunikacích, zejména bezdůvodně pomalou jízdou a pomalým předjížděním.

(3) Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 3 500 kg a autobusu smí jet mimo obec rychlostí nejvýše 90 km.h⁻¹; na dálnici a silnici pro motorová vozidla rychlostí nejvýše 130 km.h⁻¹. Řidič jiného motorového vozidla smí jet rychlostí nejvýše 80 km.h⁻¹.

(4) V obci smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km.h⁻¹, a jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla, nejvýše 80 km.h⁻¹.

(5) Řidič nesmí překročit nejvyšší povolenou rychlost vozidla,²⁾ a jde-li o jízdní soupravu, nejvyšší povolenou rychlost žádného z vozidel soupravy.

(6) Místní úpravou provozu na pozemních komunikacích podle § 61 odst. 2 lze nejvyšší dovolenou rychlost podle odstavců 3 a 4 snížit.

(7) Místní úpravou provozu na pozemních komunikacích podle § 61 odst. 2 lze nejvyšší dovolenou rychlost podle odstavce 4 zvýšit, maximálně však o 30 km.h⁻¹.

(8) Při použití sněhových řetězů na vozidle smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km.h⁻¹.

(9) Ustanovení odstavců 3, 4 a 8 neplatí pro řidiče zpravodajských služeb) a stanovených útvarů policie, je-li to nezbytně nutné k plnění úkolů stanovených zvláštním právním předpisem,) je však povinen dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost silničního provozu na pozemních komunikacích.Útvary policie stanoví ministr vnitra.

§ 19

Vzdálenost mezi vozidly

(1) Řidič vozidla jedoucí za jiným vozidlem musí ponechat za ním dostatečnou bezpečnostní vzdálenost, aby se mohl vyhnout srážce v případě náhlého snížení rychlosti nebo náhlého zastavení vozidla, které jede před ním.

(2) Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3 500 kg, jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 10 m, a zvláštního vozidla²⁾ musí mimo obec zachovávat za vozidlem jedoucím před ním takovou vzdálenost, aby se předjíždějící vozidlo mohlo před něj bezpečně zařadit; to neplatí, připravuje-li se k předjíždění, při předjíždění a při souběžné jízdě.

(3) Řidič, který nehodlá nebo nemůže projet podél tramvaje vpravo, musí za ní jet v takové vzdálenosti, aby umožnil projetí podél tramvaje ostatním řidičům.

§ 20

Vyhýbání

Řidiči protijedoucích vozidel se vyhýbají vpravo, včas a v dostatečné míře. Nemohou-li se bezpečně vyhnout, musí dát přednost v jízdě ten, na jehož straně jízdy je překážka nebo zúžená vozovka. Musí-li jeden z nich couvat, učiní tak ten, pro něhož je to snazší nebo méně nebezpečné. Není-li možno se vyhnout protijedoucí tramvaji vpravo, vyhýbá se jí vlevo.

§ 21

Odbočování

(1) Při odbočování na křižovatce nebo na místo ležící mimo pozemní komunikaci musí řidič dávat znamení o změně směru jízdy; při odbočování nesmí ohrozit řidiče jedoucí za ním a musí dbát zvýšené opatrnosti.

(2) Vyžadují-li to okolnosti, například při přepravě dlouhého nákladu, musí řidič

zajistit bezpečné odbočení pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby.

(3) Před odbočováním vpravo se musí řidič zařadit co nejbližší k pravému okraji vozovky; musí-li přitom s ohledem na rozměry vozidla nebo nákladu vybočit ze směru své jízdy vlevo, dává vždy jen znamení o změně směru jízdy vpravo. Před odbočováním vlevo se musí zařadit co nejdále vlevo v části vozovky určené pro jeho směr jízdy s ohledem na rozměry vozidla nebo nákladu a šířku vozovky. Odbočují-li řidiči protijedoucích vozidel vlevo, vyhýbají se vlevo.

(4) Řidič, který při odbočování opouští průběžný pruh, musí co nejdříve vjet na odbočovací pruh, je-li vyznačen.

(5) Řidič odbočující vlevo musí dát přednost v jízdě protijedoucím motorovým i nemotorovým vozidlům, jezdcům na zvířeti, protijedoucím organizovaným útvarům chodců a průvodcům hnaných zvířat se zvířaty, tramvajím jedoucím v obou směrech a vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro něž je tento jízdni pruh vyhrazen.

(6) Řidič odbočující vpravo musí dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro něž je tento jízdni pruh vyhrazen. Tam, kde je povolena jízda podél tramvaje vlevo, musí dát přednost v jízdě i tramvaji.

(7) Tramvaj, která při odbočování nebo jiné změně směru jízdy křížuje směr jízdy vozidla jedoucího po její pravé nebo levé straně a dává znamení o změně směru jízdy, má přednost v jízdě.

§ 22

Jízda křižovatkou

(1) Řidič přijíždějící na křižovatku po vedlejší pozemní komunikaci označené dopravní značkou "Dej přednost v jízdě!" nebo "Stůj, dej přednost v jízdě!" musí dát přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím po hlavní pozemní komunikaci nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím po hlavní pozemní komunikaci.

(2) Nevyplývá-li přednost v jízdě z ustanovení odstavce 1, musí dát řidič přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím zprava nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím zprava.

(3) Řidič nesmí vjet do křižovatky, nedovoluje-li mu situace pokračovat v jízdě v křižovatce a za křižovatkou, takže by byl nucen zastavit vozidlo v křižovatce.

(4) Na příkaz dopravní značky "Stůj, dej přednost v jízdě!" musí řidič zastavit vozidlo na takovém místě, odkud má do křižovatky náležitý rozhled.

(5) Řidič vjíždějící na kruhový objezd musí dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím po kruhovém objezdu.

§ 23

Vjíždění na pozemní komunikaci

(1) Při vjíždění z místa ležícího mimo pozemní komunikaci na pozemní komunikaci musí dát řidič přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech jedoucím po pozemní komunikaci nebo organizovanému útvaru chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty jdoucím po pozemní komunikaci. To platí i při vjíždění ze stezky pro

cyklisty nebo z obytné nebo pěší zóny na jinou pozemní komunikaci.

(2) Vyžadují-li to okolnosti, zejména nedostatečný rozhled, musí řidič zajistit bezpečné vjetí na pozemní komunikaci pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby.

(3) Vozidla vjíždějící na pozemní komunikaci musí být předem očištěna tak, aby neznečišťovala pozemní komunikaci.

§ 24

Otáčení a couvání

(1) Při otáčení platí obdobně ustanovení o odbočování (§ 21) a při otáčení na křižovatce též ustanovení o jízdě křižovatkou (§ 22).

(2) Při couvání řidič nesmí ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích.

(3) Vyžadují-li to okolnosti, zejména nedostatečný rozhled, musí řidič zajistit bezpečné otáčení nebo couvání pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby.

(4) Řidič nesmí otáčet a couvat

- a) na nepřehledných nebo jinak nebezpečných místech, například v nepřehledné zatáčce a v její těsné blízkosti, před nepřehledným vrcholem stoupání pozemní komunikace, na něm a za ním,
- b) na křižovatce s řízeným provozem a v její těsné blízkosti,
- c) na přechodu pro chodce,
- d) na přejezdu pro cyklisty,
- e) na železničním přejezdu a v jeho těsné blízkosti,
- f) v tunelu a v jeho těsné blízkosti,
- g) na pozemní komunikaci s jednosměrným provozem; smí však couvat, jestliže je to nezbytně nutné, například k zajetí do řady stojících vozidel nebo vyjetí z ní.

Zastavení a stání

§ 25

(1) Řidič smí zastavit a stát jen vpravo ve směru jízdy, co nejbližší k okraji pozemní komunikace, v jedné řadě a rovnoběžně s okrajem pozemní komunikace.

(2) Na pozemní komunikaci s jednosměrným provozem smí řidič zastavit a stát vpravo i vlevo.

(3) Při stání musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro každý směr jízdy; při zastavení musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro oba směry jízdy.

(4) Při zastavení a stání nesmí řidič znemožnit ostatním řidičům vyjetí z řady stojících vozidel. Při zastavení a stání vedle vozidla s označením "Označení vozidla přepravujícího osobu těžce pohybově postiženou" musí ponechat boční odstup nejméně 1,2 m.

(5) Zajíždí-li řidič za účelem zastavení nebo stání k okraji pozemní komunikace nebo k chodníku, musí dávat znamení o změně směru jízdy.

(6) Řidič vozidla, které zastavilo nebo stálo a opět vyjíždí od okraje pozemní

komunikace nebo od chodníku, musí dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Řidiči autobusu hromadné dopravy osob nebo trolejbusu musí v obci řidiči ostatních vozidel umožnit vyjetí ze zastávky nebo ze zastávkového pruhu, a to snížením rychlosti jízdy, popřípadě i zastavením vozidla; řidič autobusu nebo trolejbusu přitom nesmí ohrozit zejména řidiče vozidel jedoucích stejným směrem.

§ 26

(1) Otevírat dveře nebo boční stěny vozidla, jakož i nastupovat do vozidla nebo vystupovat z něho se smí jen tehdy, není-li tím ohrožena bezpečnost nastupujících nebo vystupujících osob ani jiných účastníků provozu na pozemních komunikacích.

(2) Řidič, který se hodlá vzdálit od vozidla tak, že nemůže v případě potřeby okamžitě zasáhnout, musí učinit taková opatření, aby vozidlo nemohlo ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a nemohla je neoprávněně užit jiná osoba. Je-li vozidlo povinně vybaveno zařízením proti neoprávněnému použití²⁾ musí je řidič užit. Řidič motorového vozidla nebo jízdní soupravy povinně vybavených základními klíny²⁾ jich musí užit, je-li třeba zajistit vozidlo nebo soupravu proti pohybu.

(3) Řidič motorového vozidla, které je povinně vybaveno přenosným výstražným trojúhelníkem,²⁾ musí tohoto trojúhelníku užit po dobu nouzového stání, například při přerušení jízdy pro závadu na vozidle nebo nákladu, v důsledku dopravní nehody nebo pro náhlou nevolnost, jestliže takové vozidlo tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích. Trojúhelník musí umístit na okraj vozovky tak, aby byl pro přijíždějící řidiče včas a zřetelně viditelný, a to ve vzdálenosti nejméně 50 m, na dálnici nejméně 100 m za vozidlem. V obci může být tato vzdálenost, vyžadují-li to okolnosti, kratší. Je-li motorové vozidlo vybaveno výstražným světelným zařízením,²⁾ musí ho řidič užit nejméně po dobu, než výstražný trojúhelník umístí na vozovce.

§ 27

(1) Řidič nesmí zastavit a stát

- a) v nepřehledné zatáčce a v její těsné blízkosti,
- b) před nepřehledným vrcholem stoupání pozemní komunikace, na něm a za ním,
- c) na přechodu pro chodce a ve vzdálenosti kratší než 5 m před ním,
- d) na křižovatce a ve vzdálenosti kratší než 5 m před hranicí křižovatky a 5 m za ní; tento zákaz neplatí v obci na křižovatce tvaru "T" na protější straně vyústující pozemní komunikace,
- e) v připojovacím nebo odbočovacím pruhu,
- f) u zastávky tramvaje, autobusu nebo trolejbusu bez nástupního ostrůvku v úseku, který začíná dopravní značkou "Zastávka autobusu", "Zastávka tramvaje" nebo "Zastávka trolejbusu" a končí ve vzdálenosti 5 m za označníkem zastávky, a tam, kde taková dopravní značka není, ve vzdálenosti kratší než 30 m před a 5 m za označníkem zastávky; je-li prostor zastávky vyznačen vodorovnou dopravní značkou "Zastávka autobusu nebo trolejbusu" nebo "Zastávka tramvaje", platí tento zákaz jen pro vyznačený prostor,
- g) na železničním přejezdu, v podjezdu a v tunelu a ve vzdálenosti kratší než 15 m před

- nimi a za nimi,
- h) v místě, kde by vozidlo zakrývalo svislou dopravní značku nebo vodorovnou dopravní značku "Směrové šipky" nebo "Nápis na vozovce",
 - i) ve vyhrazeném jízdním pruhu,
 - j) v jízdních pružích vyznačených na vozovce mimo pravého jízdního pruhu,
 - k) ve vzdálenosti kratší než 5 m od začátku a konce vodorovné dopravní značky "Podélná čára souvislá" nebo nástupního ostrůvku tam, kde by mezi touto dopravní značkou nebo nástupním ostrůvkem a vozidlem nezůstal volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m,
 - l) na mostě,
 - m) v tunelu; to neplatí v případě nouzového stání na místě označeném dopravní značkou "Nouzové stání"; v případě nouzového stání musí řidič vypnout motor,
 - n) před vjezdem na pozemní komunikaci z polní nebo lesní cesty nebo z místa ležícího mimo pozemní komunikaci,
 - o) na vyhrazeném parkovišti, nejde-li o vozidlo, pro které je parkoviště vyhrazeno,
 - p) na tramvajovém pásu,
 - r) na jiných místech, kde by tím byla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, zejména jízda ostatních vozidel.

(2) V době od 5.00 do 19.00 hodin je zakázáno stání tam, kde by nezůstal mezi vozidlem a nejbližší tramvajovou kolejnicí volný jízdní pruh široký nejméně 3,5 m.

(3) Na silnicích I. třídy a za snížené viditelnosti i na silnicích II. a III. třídy¹) je mimo obec zakázáno zastavení a stání jinde než na místech označených dopravní značkou jako parkoviště.

(4) Na dopravním okruhu označeném dopravní značkou "Okruh" nebo "Změna směru okruhu" je zakázáno stání.

Železniční přejezd

§ 28

(1) Před železničním přejezdem si musí řidič počínat zvlášť opatrně, zejména se přesvědčit, zda může železniční přejezd bezpečně přejet.

(2) Vozidla se před železničním přejezdem řadí za sebou v pořadí, ve kterém přijela. Nejde-li o souběžnou jízdu nebo o jízdu podle 12 odst. 2, smějí vozidla přejíždět přes železniční přejezd jen v jednom jízdním proudu.

(3) Ve vzdálenosti 50 m před železničním přejezdem a při jeho přejíždění smí řidič jet rychlostí nejvýše 30 km.h⁻¹. Svítí-li přerušované bílé světlo signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení, smí 50 m před železničním přejezdem a při jeho přejíždění jet rychlostí nejvýše 50 km.h⁻¹. Při přejíždění železničního přejezdu nesmí řidič zbytečně prodlužovat dobu jeho přejíždění.

(4) Dojde-li k zastavení vozidla na železničním přejezdu, musí jeho řidič odstranit vozidlo mimo železniční trať, a nemůže-li tak učinit, musí neprodleně učinit vše, aby řidiči kolejových vozidel byli před nebezpečím včas varováni.

(5) Před železničním přejezdem, u kterého je umístěna dopravní značka "Stůj, dej

přednost v jízdě!", musí řidič zastavit vozidlo na takovém místě, odkud má náležitý rozhled na trať.

§ 29

(1) Řidič nesmí vjíždět na železniční přejezd,

- a) je-li dávana výstraha dvěma červenými střídavě přerušovanými světly signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení,
- b) je-li dávana výstraha přerušovaným zvukem houkačky nebo zvonku přejezdového zabezpečovacího zařízení,
- c) sklápějí-li se, jsou-li sklopeny nebo zdvihají-li se závory,
- d) je-li již vidět nebo slyšet příjíždějící vlak nebo jiné drážní vozidlo nebo je-li slyšet jeho houkání nebo pískání; toto neplatí, svítí-li přerušované bílé světlo signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení,
- e) dává-li znamení k zastavení vozidla zaměstnanec dráhy kroužením červeným nebo žlutým praporkem a za snížené viditelnosti kroužením červeným světlem,
- f) nedovoluje-li situace za železničním přejezdem jeho bezpečné přejetí a pokračování v jízdě.

(2) V případech uvedených v odstavci 1 písm. a), b) a c) smí řidič vjíždět na železniční přejezd pouze tehdy, jestliže před železničním přejezdem dostal od pověřeného zaměstnance provozovatele dráhy¹¹) k jízdě přes železniční přejezd ústní souhlas. V tomto případě je řidič povinen řídit se při jízdě přes železniční přejezd pokyny pověřeného zaměstnance provozovatele dráhy. Pověřený zaměstnanec provozovatele dráhy je povinen se na požádání řidiče prokázat platným pověřením provozovatele dráhy.

§ 30

Znamení o změně směru jízdy

(1) Znamení o změně směru jízdy musí řidič dávat kromě případů uvedených v jednotlivých ustanoveních také vždy při změně směru jízdy, vybočování z něho, nebo jestliže to vyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(2) Znamení o změně směru jízdy musí řidič dávat včas před započítím jízdního úkonu s ohledem na okolnosti provozu na pozemních komunikacích, zejména na řidiče jedoucí za ním a na povahu jízdního úkonu.

(3) Znamení o změně směru jízdy se dává směrovými světly. Není-li jimi vozidlo vybaveno nebo při jejich poruše, dává se znamení upažením. Paží ohnutou v lokti nahoru se dává znamení o změně směru jízdy na opačnou stranu. Vyžadují-li to okolnosti, zejména není-li znamení dáváno směrovými světly nebo paží dostatečně viditelné například pro šířku nákladu nebo za snížené viditelnosti, musí se dávat znamení jiným zřetelným způsobem, například způsobem a náležitě poučenou osobou. Jinak smí řidič provést zamýšlený jízdní úkon jen tehdy a takovým způsobem, aby nebyli ohroženi ani omezeni ostatní účastníci provozu na pozemních komunikacích.

(4) Znamení o změně směru jízdy dáváno směrovými světly ponechá řidič jen do doby ukončení změny směru jízdy, vybočení z něho, nebo pokud vozidlo nezaujme místo v jízdním pruhu, do kterého přejíždí. Znamení o změně směru jízdy paží se dává jen před

započetím jízdního úkonu.

§ 31

Výstražná znamení

(1) Je-li to nutné k odvrácení hrozícího nebezpečí, dává řidič zvukové výstražné znamení. Mimo obec může řidič dávat zvukové výstražné znamení i tehdy, je-li to nutné k upozornění řidiče předjížděného vozidla.

(2) Místo zvukového výstražného znamení smí řidič dávat světelné výstražné znamení krátkým přerušovaným rozsvícením dálkového světla nebo přepínáním potkávacích a dálkových světel; k upozornění řidiče předjížděného vozidla je smí dávat i v obci.

(3) Je-li nutné upozornit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích na hrozící nebezpečí, zejména v případech, kdy je nutné náhle snížit rychlost jízdy nebo zastavit vozidlo, dává řidič světelné výstražné znamení zapnutím výstražného světleného zařízení.

(4) Výstražné znamení se užívá jen po dobu nezbytně nutnou.

Osvětlení vozidel

§ 32

(1) Vozidlo musí mít za jízdy při snížené viditelnosti rozsvícena obrysová a potkávací nebo dálková světla, pokud je jimi vybaveno podle zvláštního právního předpisu.²⁾

(2) Motocykl a moped musí mít za jízdy rozsvícena obrysová světla, pokud jsou jimi vybaveny podle zvláštního právního předpisu,²⁾ a potkávací světla.

(3) V období mimo část kalendářního roku, pro kterou je stanoven letní čas podle zvláštního právního předpisu,) musí mít vozidlo za jízdy rozsvícena obrysová světla a potkávací světla nebo obrysová světla a světla pro denní svícení, pokud je jimi vybaveno podle zvláštního právního předpisu.²⁾

(4) Řidič nesmí užít dálková světla, je-li vozovka dostatečně a souvisle osvětlena nebo mohl-li by být oslněn řidič protijedoucího vozidla, řidič vozidla jedoucího před ním nebo jiný účastník provozu na pozemních komunikacích, strojvedoucí vlaku, řidič jiného drážního vozidla nebo řidič plavidla. Při zastavení vozidla před železničním přejezdem nesmí řidič užít ani potkávací světla, pokud by jimi mohl oslnit řidiče vozidla v protisměru.

(5) Přední světla do mlhy smí řidič užít jen za mlhy, sněžení nebo hustého deště. Zadní světla do mlhy musí řidič za mlhy, sněžení nebo hustého deště užít vždy.

(6) Činná plocha světel nesmí být zakryta nebo nadměrně znečištěna.

§ 33

(1) Motorové vozidlo nebo jízdní souprava, jejichž rozměry nebo rozměry nákladu přesahují míry stanovené zvláštním právním předpisem,²⁾ musí mít za jízdy rozsvícena obrysová a potkávací světla.

(2) Vozidlo stojící za snížené viditelnosti v obci na místě, kde tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích, nebo na pozemní komunikaci mimo obec musí mít

rozsvícena alespoň na straně přivrácené ke středu pozemní komunikace obrysová nebo parkovací světla, popřípadě musí být osvětleno na straně přivrácené ke středu pozemní komunikace alespoň jedním bílým neoslňujícím Vyhláška č. 102/1995 Sb., o schvalování technické způsobilosti a technických podmínkách provozu silničních vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

§ 34

Vlečení motorových vozidel

- (1) Při vlečení motorového vozidla se smí jet rychlostí nejvýše 60 km.h⁻¹.
- (2) Motorové vozidlo se smí vléci na laně jen tehdy, má-li bez závad řízení a účinné brzdy.
- (3) Motorové vozidlo se smí vléci na tyči jen tehdy, má-li bez závad řízení. Nemá-li vlečené vozidlo účinné brzdy, nesmí jeho okamžitá hmotnost být vyšší než okamžitá hmotnost vlečného vozidla.
- (4) Při vlečení motorového vozidla musí být délka spojnice taková, aby vzdálenost mezi vozidly nebyla větší než 6 m; užíje-li se lana, nesmí být vzdálenost mezi vozidly menší než 2,5 m, a užíje-li se tyče, nesmí být menší než 1 m. Spojnice musí být zřetelně označena (tyč příčnými červenými a bílými pruhy o šířce 75 mm, lano červeným praporkem nebo štítkem o rozměru nejméně 300 x 300 mm).
- (5) Řidiči vlečného a vlečeného vozidla jsou povinni si předem dohodnout způsob dorozumívání během jízdy.
- (6) Vlečení více než jednoho motorového vozidla nebo motorového vozidla s přívěsem je zakázáno. Smí se však vléci motorové vozidlo s návěsem. Za motorovým vozidlem s přívěsem se nesmí vléci jiné motorové vozidlo. Motocykl bez postranního vozíku a moped se nesmí vléci nebo užit jako vlečné vozidlo.
- (7) Autobus nebo motorové vozidlo vlečené pomocí zvláštního zařízení se smí vléci jen bez přepravovaných osob.
- (8) U vlečného vozidla musí být rozsvícena obrysová a potkávací světla. Vlečené vozidlo musí být zezadu viditelně označeno výstražným trojúhelníkem, například za sklem, na zadním čele korby.
- (9) Za snížené viditelnosti musí být u vlečeného vozidla rozsvícena obrysová nebo potkávací světla. Při jejich poruše musí být vozidlo osvětleno na straně ke středu vozovky vpředu neoslňujícím bílým světlem a vzadu alespoň jedním červeným světlem; tato světla musí být dobře viditelná a nesmějí být umístěna dále než 400 mm od bočního obrysu vozidla.

Oddíl 2

Jízda vozidly ve zvláštních případech

Provoz na dálnici

§ 35

(1) Na dálnici je dovolen jen provoz motorových vozidel a jízdních souprav, jejichž nejvyšší povolená rychlost²⁾ není nižší než 80 km.h⁻¹.

(2) Řidič smí na dálnici vjíždět a z dálnice vyjíždět jen na místech k tomu určených.

§ 36

(1) Řidiči je na dálnici zakázáno

- a) zastavení a stání jinde než na místech označených jako parkoviště. Při nouzovém stání podle § 26 odst. 3 musí vozidlo stát na krajnici, a jen není-li to možné, na vozovce. Takové vozidlo musí řidič vždy označit jako překážku provozu na pozemních komunikacích; jde-li o motorové vozidlo povinně vybavené přenosným výstražným trojúhelníkem,²⁾ musí řidič umístit trojúhelník podle § 26 odst. 3,
- b) otáčení, couvání a vjíždění na střední dělicí pás včetně míst, kde je pás přerušen.

(2) Dojde-li během jízdy na vozidle nebo nákladu k závadě, pro kterou nelze dosáhnout na rovině rychlosti nejméně 80 km.h⁻¹, musí řidič dálnici opustit na nejbližším výjezdu.

(3) Vlečení motorového vozidla je dovoleno jen tehdy, jestliže je to nutné k jeho odstranění z dálnice. Vozidlo smí být vlečeno jen k nejbližšímu výjezdu, kde musí dálnici opustit.

§ 37

Není-li v tomto oddílu stanoveno jinak, platí pro provoz na dálnici ostatní ustanovení tohoto zákona.

§ 38

Ustanovení o provozu na dálnici platí i na silnici pro motorová vozidla.

Provoz v obytné a pěší zóně

§ 39

(1) Obytná zóna je zastavěná oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou "Obytná zóna" a konec je označen dopravní značkou "Konec obytné zóny".

(2) Pěší zóna je oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou "Pěší zóna" a konec je označen dopravní značkou "Konec pěší zóny".

(3) V obytné a pěší zóně smějí chodci užívat pozemní komunikaci v celé její šířce, přičemž se na ně nevztahuje § 53. Hry dětí na pozemní komunikaci jsou dovoleny jen v obytné zóně.

(4) Do pěší zóny je povolen vjezd jen vozidlům vyznačeným ve spodní části dopravní značky podle odstavce 2.

(5) V obytné zóně a pěší zóně smí řidič jet rychlostí nejvýše 20 km.h⁻¹. Přitom musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči chodcům, které nesmí ohrozit; v případě nutnosti musí zastavit vozidlo. Stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště.

(6) Za účelem organizování dopravy může obec v obecně závazné vyhlášce obce vydané v přenesené působnosti vymezit místní komunikace nebo jejich úseky v obytné

zóně, které nelze užít ke stání nákladního vozidla²⁾) nebo jízdní soupravy.²⁾)

(7) V obytné zóně a pěší zóně musí chodci umožnit vozidlům jízdu. To platí i pro děti hrající si v obytné zóně.

§ 40

Není-li v tomto oddílu stanoveno jinak, platí pro provoz v obytné zóně a pěší zóně ostatní ustanovení tohoto zákona.

Jízda vozidel s právem přednostní jízdy

§ 41

(1) Řidič vozidla, který při plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností užívá zvláštního výstražného světla modré barvy,²⁾) případně doplněného o zvláštní zvukové výstražné znamení (dále jen "vozidlo s právem přednostní jízdy"), není povinen dodržovat § 4 písm. c), § 5 odst. 1 písm. f), g) a h), § 6 odst. 5 a 6, § 7 odst. 1 písm. b), § 11, § 12 odst. 1, 2, 4, 5 a 6, § 13 až 17, § 18 odst. 2, 3, 4 a 8, § 19 odst. 2 a 3, § 20, § 21 odst. 2, 3 a 4, § 22, 23, § 24 odst. 3 a 4, § 25 odst. 1, 2, 3, 4, 5, § 26 odst. 3, § 27, § 28 odst. 2, 3 a 5, § 31, § 32 odst. 6, § 35 odst. 2, § 36 odst. 1 a 2 a § 39 odst. 4 a 5; je však povinen dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(2) Zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy²⁾) mohou být vybavena vozidla

- a) Ministerstva vnitra používaná policií a označená podle zvláštního právního předpisu,¹³⁾
- b) Vězeňské služby České republiky,
- c) vojenské policie označená podle zvláštního právního předpisu,¹²⁾
- d) obecní policie,⁵⁾ která určí obec,
- e) hasičských záchranných sborů,
- f) důlní záchranné služby,
- g) poruchové služby plynárenských zařízení,
- h) zdravotnické záchranné služby a dopravy nemocných, raněných a rodiček,
- i) ozbrojených sil používaná u vojenských záchranných útvarů pro plnění humanitárních úkolů civilní ochrany.

(3) Vláda může stanovit nařízením další vozidla, která pro plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností mohou být vybavena zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy.

(4) Řidičem vozidla s právem přednostní jízdy smí být osoba starší 21 let, která musí splňovat podmínky stanovené tímto zákonem.

(5) Řidič vozidla s právem přednostní jízdy nesmí za jízdy jíst, pít a kouřit.

(6) Odstavce 1 a 4 platí obdobně i pro řidiče vozidel doprovázených vpředu, a jde-li o více než tři vozidla, i vzadu vozidly ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů s právem přednostní jízdy. Doprovázená vozidla musí mít rozsvícena obrysová a potkávací světla.

(7) Řidiči ostatních vozidel musí vozidlům s právem přednostní jízdy a vozidlům jimi

doprovázeným umožnit bezpečný a plynulý průjezd, a jestliže je to nutné, i zastavit vozidla na takovém místě, aby jim nepřekážela. Do skupiny tvořené vozidly s právem přednostní jízdy a vozidly jimi doprovázenými se řidiči ostatních vozidel nesmějí zařazovat.

(8) Svítí-li zvláštní výstražné světlo modré barvy na stojícím vozidle, musí řidiči ostatních vozidel podle okolností snížit rychlost jízdy a popřípadě i zastavit vozidlo.

(9) V provozu na pozemních komunikacích je zakázáno neoprávněně užívat zvláštních výstražných světel a zvláštního zvukového výstražného znamení, které užívá vozidlo s právem přednostní jízdy, nebo je napodobovat.

§ 42

(1) Řidič vozidla vybaveného zvláštním výstražným světlem oranžové barvy²⁾ smí tohoto světla užívat jen tehdy, mohla-li by být jeho jízdou nebo pracovní činností ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Jestliže to vyžaduje pracovní činnost tohoto vozidla, není jeho řidič povinen dodržovat ustanovení pravidel provozu na pozemních komunikacích uvedených v § 4 písm. c), § 7 odst. 1 písm. b), § 11 odst. 2, § 12 odst. 1, 2 a 4, § 13, § 14 odst. 1 a 2, § 18 odst. 2 písm. b), § 22 odst. 3, § 24 odst. 4 písm. a), c), d), e), f) a g), § 25 odst. 1, 2 a 3, § 26 odst. 3, § 27, § 28 odst. 2, § 30, 36, 37 a § 39 odst. 4 a 5; je však povinen dbát zvýšené opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(2) Řidiči ostatních vozidel musí vozidlu podle odstavce 1 umožnit jízdu nebo pracovní činnost a podle okolností snížit rychlost jízdy, popřípadě i zastavit vozidlo.

(3) Skupiny (kolony) vozidel ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů je možno doprovázet vpředu i vzadu vozidly užívajícími zvláštního výstražného světla oranžové barvy.²⁾ Doprovázená vozidla musí mít rozsvícena obrysová a potkávací světla.

Oddíl 3

Zvláštní ustanovení pro provoz vozidel

§ 43

Omezení jízdy některých vozidel

(1) Na dálnici a na silnici I. třídy je zakázána jízda nákladním a speciálním automobilům a zvláštním vozidlům²⁾ o maximální přípustné hmotnosti převyšující 7 500 kg a nákladním a speciálním automobilům a zvláštním vozidlům²⁾ o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3 500 kg s připojeným přípojným vozidlem

- a) v neděli a ostatních dnech pracovního klidu podle zvláštního právního předpisu) (dále jen "den pracovního klidu") v době od 0.00 do 22.00 hodin,
- b) v sobotu v období od 1. července do 31. srpna v době od 7.00 do 20.00 hodin.

(2) Na silnici I. třídy mimo obec je v období od 15. dubna do 30. září zakázána jízda zvláštním vozidlům,²⁾ potahovým vozidlům²⁾ a ručním vozíkům²⁾ o celkové šířce větší než 600 mm

- a) v poslední pracovní den před sobotou nebo dnem pracovního klidu v době od 15.00 do 21.00 hodin,

- b) v první den pracovního klidu a v sobotu, pokud následuje po pracovním dnu, v době od 7.00 do 11.00 hodin,
- c) v poslední den pracovního klidu v době od 15.00 do 21.00 hodin.

(3) Zákaz jízdy podle odstavců 1 a 2 neplatí pro vozidla užitá při

- a) kombinované přepravě zboží po železnici nebo po vnitrozemské vodní cestě a pozemní komunikaci od zasilatele až k nejbližšímu překladišti kombinované dopravy nebo z nejbližšího překladiště kombinované dopravy k příjemci,
- b) nezbytné zemědělské sezónní přepravě,
- c) činnostech bezprostředně spojených s prováděnou údržbou, opravami a výstavbou pozemních komunikací,
- d) přepravě zboží podléhajícího rychlé zkáze podle zvláštního právního předpisu,
- e) přepravě živých zvířat,
- f) přepravě pohonných hmot určených k plynulému zásobování čerpacích stanic pohonných hmot,
- g) nakládce a vykládce letadel, lodí nebo železničních vagónů na vzdálenost nepřesahující 100 km,
- h) přepravě poštovních zásilek,
- i) jízdě bez nákladu, která je v souvislosti s jízdou podle písmen a) až h),
- j) živelní pohromě,
- k) jízdě vozidel ozbrojených sil, ozbrojených sborů a hasičských záchranných sborů,
- l) přepravě chemických látek podléhajících teplotním změnám nebo krystalizaci,
- m) výcviku řidičů.

(4) Odstavce 1 a 2 neplatí pro vozidla vybavená zvláštním světelným zařízením modré barvy a zvláštním zvukovým výstražným znamením.

(5) Ze zákazu jízdy podle odstavců 1 a 2 může místně příslušný okresní úřad z důvodu hodného zvláštního zřetele povolit výjimku. Výjimky přesahující působnost okresu povoluje Ministerstvo dopravy a spojů (dále jen "ministerstvo"). Povolení musí být časově omezeno, nejdéle však na dobu jednoho roku.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví náležitosti žádosti o povolení výjimky podle odstavce 5.

§ 44

Čerpání pohonných hmot

(1) V prostoru čerpací stanice pohonných hmot je řidiči i přepravované osobě zakázáno kouřit, zacházet s otevřeným ohněm a seřizovat nebo opravovat motor vozidla. Před čerpáním pohonných hmot musí řidič zastavit motor a vypnout zapalování. Pokud je vytápění vozidla použito nezávislého topení, musí je řidič vypnout již před příjezdem k čerpací stanici pohonných hmot.

(2) Řidiči vozidel s právem přednostní jízdy mají při čerpání pohonných hmot přednost. Přitom nepoužívají zvláštních výstražných znamení.

§ 45

Překážka provozu na pozemních komunikacích

(1) Kdo způsobil překážku provozu na pozemních komunikacích, musí ji neprodleně odstranit; neučiní-li tak, odstraní ji na jeho náklad vlastník pozemní komunikace.)

(2) Není-li možno překážku provozu na pozemních komunikacích neprodleně odstranit, musí ji její původce označit a ohlásit policii.

(3) Překážka provozu na pozemních komunikacích musí být označena tak, aby ji jiný účastník provozu na pozemních komunikacích mohl včas a z dostatečné vzdálenosti zpozorovat, například červeným praporkem, dopravním zařízením "Zábrana pro označení uzavírky", "Směrovací deska", "Pojízdná uzavírková tabule" nebo vozidlem vybaveným zvláštním výstražným světlem oranžové nebo modré barvy. Za snížené viditelnosti musí být dopravní zařízení doplněno výstražným světlem žluté barvy. Pro označení motorového vozidla, které je povinně vybaveno přenosným výstražným trojúhelníkem,²⁾ platí § 26 odst. 3 a pro označení vozidla za snížené viditelnosti též § 33 odst. 2.

(4) Je-li překážkou provozu na pozemní komunikaci vozidlo, rozhoduje o jeho odstranění policista; vozidlo se odstraní na náklad jeho provozovatele.

(5) Podrobnosti o označení překážky provozu na pozemních komunikacích upraví prováděcí právní předpis.

§ 46

Zastavení vozidla v tunelu

(1) Dojde-li při jízdě vozidla v tunelu k poruše vozidla, pro kterou se toto vozidlo stalo nepojízdným, nebo dojde-li k dopravní nehodě, je řidič povinen neprodleně

- a) vypnout motor, a je-li k vytápění vozidla použito nezávislého topení, vypnout i toto topení,
- b) učinit vhodná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích v tunelu; vyžadují-li to okolnosti, je oprávněn zastavovat jiná vozidla, oznámit zastavení vozidla nebo stání vozidla policii nebo osobě vykonávající dohled nad provozem tunelu.

(2) V případech uvedených v odstavci 1 nesmí řidič ani přepravovaná osoba kouřit nebo zacházet s otevřeným ohněm.

(3) Přepravované osoby ve vozidle jsou v případech uvedených v odstavci 1 povinny vozidlo opustit a soustředit se do míst k tomu určených, popřípadě opustit tunel.

§ 47

Dopravní nehoda

(1) Dopravní nehoda je událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu.

(2) Řidič, který měl účast na dopravní nehodě, je povinen

- a) neprodleně zastavit vozidlo,
- b) zdržet se požití alkoholického nápoje a jiných návykových látek po nehodě po dobu,

do kdy by to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou nebo během jízdy požil alkoholický nápoj nebo návykovou látku.

(3) Účastníci dopravní nehody jsou povinni

- a) učinit vhodná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích v místě dopravní nehody; vyžadují-li to okolnosti, jsou oprávněni zastavovat jiná vozidla,
- b) oznámit, v případech stanovených tímto zákonem, nehodu policii; došlo-li k zranění poskytnout podle svých schopností první pomoc a k zraněné osobě přivolat zdravotnickou záchrannou službu,
- c) označit místo dopravní nehody,
- d) umožnit obnovení provozu na pozemních komunikacích, zejména provozu vozidel hromadné dopravy osob,
- e) neprodleně ohlásit policii poškození pozemní komunikace, obecně prospěšného zařízení nebo životního prostředí, pokud k němu při dopravní nehodě došlo,
- f) prokázat si na požádání navzájem svou totožnost a sdělit údaje o vozidle, které mělo účast na dopravní nehodě.

(4) Dojde-li při dopravní nehodě k usmrcení nebo zranění osoby nebo k hmotné škodě převyšující zřejmě na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí nebo na jiných věcech částku 20 000 Kč, jsou účastníci dopravní nehody povinni

- a) neprodleně ohlásit dopravní nehodu policistovi,
- b) zdržet se jednání, které by bylo na újmu řádného vyšetření dopravní nehody, zejména přemístění vozidel; musí-li se však situace vzniklá dopravní nehodou změnit, zejména je-li to nutné k vyproštění nebo ošetření zraněné osoby nebo k obnovení provozu na pozemních komunikacích, především provozu vozidel hromadné dopravy osob, vyznačit situaci a stopy,
- c) setrvat na místě dopravní nehody až do příchodu policisty nebo se na toto místo neprodleně vrátit po poskytnutí nebo přivolání pomoci nebo ohlášení dopravní nehody.

(5) Dojde-li při dopravní nehodě ke hmotné škodě na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí nebo na jiných věcech nižší než 20 000 Kč, jsou účastníci dopravní nehody povinni ohlásit tuto nehodu policistovi, jestliže se nedohodnou na zavinění nebo byla-li hmotná škoda způsobena na majetku třetí osoby.

Oddíl 4

Přeprava osob a nákladu

§ 48

Přeprava osob

(1) Řidič nesmí připustit, aby počet přepravovaných osob starších 12 let překročil počet povolených míst určených k přepravě osob (dále jen "povolené místo").

(2) V motorovém nebo jeho přípojném vozidle, které je určeno pro přepravu osob, se smějí na povolených místech přepravovat osoby pouze do přípustné užitečné

hmotnosti, počet osob starších 12 let však nesmí převyšovat počet povolených míst.

(3) Odstavec 2 platí i pro přepravu osob v kabině řidiče nákladního automobilu.

(4) Ve zvláštním motorovém vozidle nesmějí být přepravovány osoby mladší 15 let.

(5) V jiném přípojném vozidle, než které je určeno pro přepravu osob, je přeprava osob, s výjimkou případů podle § 51, zakázána.

§ 49

Přeprava osob vozidlem hromadné dopravy osob

(1) Osoba, která čeká na zastávce vozidla hromadné dopravy osob, nastupuje do tohoto vozidla, přepravuje se v něm nebo z něj vystupuje, se musí chovat tak, aby neohrožovala bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(2) Osoba, která čeká na zastávce vozidla hromadné dopravy osob, smí v zastávce bez nástupního ostrůvku vstoupit do vozovky až po zastavení vozidla hromadné dopravy osob v zastávce.

(3) V případech uvedených v odstavcích 1 a 2 je osoba povinna uposlechnout pokynů dopravce.)

(4) Vyžadují-li provozní nebo jiné závažné důvody, aby osoby při vystupování z vozidla hromadné dopravy osob mimo zastávku nebo nastupování do něj mimo zastávku vstoupily do vozovky, je dopravce oprávněn zastavovat ostatní vozidla.

§ 50

Přeprava osob vozidlem taxislužby

(1) Oprávnění podle § 49 odst. 4 platí obdobně i pro řidiče vozidla taxislužby.²¹⁾

(2) Osoby nastupující do vozidla taxislužby a vystupující z něj jsou povinny řídit se pokyny řidiče tohoto vozidla.

§ 51

Přeprava osob v ložném prostoru nákladního automobilu a v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru

(1) Přepravovat osoby v ložném prostoru nákladního automobilu a v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru je zakázáno.

(2) Odstavec 1 neplatí pro přepravu příslušníků hasičských záchranných sborů, příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů při plnění jejich úkolů a jiných osob při plnění úkolů civilní ochrany a při živelní pohromě.

(3) Osoby přepravované podle odstavce 2 musí sedět v ložném prostoru nákladního automobilu nebo v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru na podlaze nebo na sedadlech pevně k podlaze připevněných. Přepravované osoby se nesmějí za jízdy vyklánět, nechat vyčnívat předměty z vozidla ani jinak ohrožovat bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(4) Bočnice ložného prostoru nákladního automobilu a ložného prostoru nákladního přívěsu traktoru musí být dostatečně vysoké, aby přepravované osoby za jízdy nevypadly.

(5) Řidičem nákladního automobilu nebo traktoru, v jehož ložném prostoru se přepravují osoby podle odstavce 2, smí být jen řidič starší 21 let, který má v řízení tohoto druhu vozidla

nejméně dvouletou praxi. Tyto podmínky se nevztahují na řidiče vozidel ozbrojených sil.

§ 52

Přeprava nákladu

(1) Předměty umístěné ve vozidle musí být umístěny tak, aby neomezovaly a neohrožovaly řidiče nebo osoby přepravované ve vozidle a nebránily výhledu z místa řidiče.

(2) Při přepravě nákladu nesmí být překročena maximální přípustná hmotnost vozidla a maximální přípustná hmotnost na nápravu vozidla. Náklad musí být na vozidle umístěn a upevněn tak, aby byla zajištěna stabilita a ovladatelnost vozidla a aby neohrožoval bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, neznečišťoval nebo nepoškozoval pozemní komunikaci, nezpůsobil nadměrný hluk, neznečišťoval ovzduší a nezakrýval stanovené osvětlení, odrazky a registrační značku, rozpoznávací značku státu a vyznačení nejvyšší povolené rychlosti; to platí i pro zařízení sloužící k upevnění a ochraně nákladu, jako jsou například plachta, řetězy nebo lana. Předměty, které lze snadno přehlédnout, jako jsou například jednotlivé tyče nebo roury, nesmějí po straně vyčnívat.

(3) Přečnívá-li náklad vozidlo vpředu nebo vzadu více než o 1 m nebo přečnívá-li náklad z boku u motorového vozidla nebo jízdní soupravy vnější okraj obrysových světel více než o 400 mm a u nemotorového vozidla jeho okraj více než o 400 mm, musí být přečnívající konec nákladu označen červeným praporkem o rozměrech nejméně 300 x 300 mm, za snížené viditelnosti vpředu neoslňujícím bílým světlem a bílou odrazkou a vzadu červeným světlem a červenou odrazkou. Odrazky nesmějí být trojúhelníkového tvaru a smějí být umístěny nejvýše 1,5 m nad rovinou vozovky.

(4) Při přepravě zemědělských produktů za nesnížené viditelnosti neplatí odstavec 2 o označení nákladu přečnívajícího vozidlo do strany; za snížené viditelnosti se užije světel, odrazek nebo odrazových desek.²⁾

(5) Při přepravě živých zvířat nesmí být ohrožena bezpečnost řidiče, přepravovaných osob ani zvířat a ani bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(6) Při přepravě sypkých substrátů musí být náklad zajištěn tak, aby nedocházelo k jeho samovolnému odlétávání.

(7) Nakládání a skládání nákladu na pozemní komunikaci je dovoleno jen tehdy, nelze-li to provést mimo pozemní komunikaci. Náklad musí být složen a naložen co nejrychleji a tak, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(8) Další podmínky přepravy nákladu včetně podmínek přepravy nebezpečných věcí stanoví zvláštní právní předpis.²¹⁾

*Zvláštní ustanovení pro chůzi, jízdu nemotorových vozidel,
jízdu na zvířeti a vedení a hnání zvířat*

Chůze

§ 53

(1) Chodec musí užívat především chodníku nebo stezky pro chodce. Chodec, který nese předmět, jímž by mohl ohrozit provoz na chodníku, užije pravé krajnice nebo pravého okraje vozovky.

(2) Jiní účastníci provozu na pozemních komunikacích než chodci nesmějí chodníku nebo stezky pro chodce užívat, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak.

(3) Kde není chodník nebo je-li neschůdný, chodí se po levé krajnici, a kde není krajnice nebo je-li neschůdná, chodí se co nejbližší při levém okraji vozovky. Chodci smějí jít po krajnici nebo při okraji vozovky nejvýše dva vedle sebe. Při snížené viditelnosti, zvýšeném provozu na pozemních komunikacích nebo v nebezpečných a nepřehledných úsecích smějí jít chodci pouze za sebou.

(4) Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou "Stezka pro chodce a cyklisty", nesmí chodec ohrozit cyklistu jedoucího po stezce.

(5) Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou "Stezka pro chodce a cyklisty", na které je oddělen pruh pro chodce a pruh pro cyklisty, je chodec povinen užít pouze pruh vyznačený pro chodce. Pruh vyznačený pro cyklisty může chodec užít pouze při obcházení, vcházení a vycházení ze stezky pro chodce a cyklisty; přitom nesmí ohrozit cyklisty jedoucí v pruhu vyznačeném pro cyklisty.

(6) Osoba pohybující se pomocí ručního nebo motorového vozíku pro invalidy nesmí na chodníku nebo na stezce pro chodce ohrozit ostatní chodce. Nemůže-li užít chodník, smí užít pravé krajnice nebo pravého okraje vozovky.

(7) Osoba vedoucí jízdní kolo nebo moped smí užít chodníku, jen neohrozí-li ostatní chodce; jinak musí užít pravé krajnice nebo pravého okraje vozovky.

(8) Osoba pohybující se na lyžích, kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení nesmí na chodníku nebo na stezce pro chodce ohrozit ostatní chodce.

§ 54

(1) Je-li blíže než 50 m křižovatka s řízeným provozem, přechod pro chodce, místo pro přecházení vozovky, nadchod nebo podchod vyznačený dopravní značkou "Přechod pro chodce", "Podchod nebo nadchod", musí chodec přecházet jen na těchto místech. Na přechodu pro chodce se chodí vpravo.

(2) Mimo přechod pro chodce je dovoleno přecházet vozovku jen kolmo k její ose. Před vstupem na vozovku se chodec musí přesvědčit, zdali může vozovku přejít, aniž by ohrozil sebe i ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Chodec smí přecházet vozovku, jen pokud s ohledem na vzdálenost a rychlost jízdy přijíždějících vozidel nedonutí jejich řidiče k náhlé změně směru nebo rychlosti jízdy.

(3) Jakmile vstoupí chodec na přechod pro chodce nebo na vozovku, nesmí se tam bezdůvodně zastavovat nebo zdržovat. Nevidomý chodec signalizuje úmysl přejít vozovku mávnutím bílou slepeckou holí ve směru přecházení. Chodec nesmí vstupovat

na přechod pro chodce nebo na vozovku, přijíždějí-li vozidla s právem přednostní jízdy; nachází-li se na přechodu pro chodce nebo na vozovce, musí neprodleně uvolnit prostor pro projetí těchto vozidel. Chodec nesmí vstupovat na přechod pro chodce nebo na vozovku bezprostředně před blížícím se vozidlem. Chodec musí dát přednost tramvaji.

(4) Chodec nesmí překonávat zábradlí nebo jiné zábrany na vozovce.

§ 55

(1) Před železničním přejezdem si musí chodec počínat zvláště opatrně, zejména se musí přesvědčit, zda může železniční přejezd bezpečně přejít.

(2) Chodec nesmí vstoupit na železniční přejezd v případech stanovených v § 29 odst. 1 písm. a) až e).

(3) V případech uvedených v § 29 odst. 1 písm. a), b) a c) smí chodec přejít přes železniční přejezd pouze tehdy, jestliže před železničním přejezdem dostal od pověřeného zaměstnance provozovatele dráhy¹¹⁾ ústní souhlas. V tomto případě je chodec povinen řídit se při přecházení železničního přejezdu pokyny pověřeného zaměstnance provozovatele dráhy. Pověřený zaměstnanec provozovatele dráhy je povinen se na požádání chodce prokázat platným pověřením provozovatele dráhy.

§ 56

Útvar chodců

(1) Pro organizovaný útvar chodců, například příslušníků ozbrojených sil, školní mládeže nebo průvod, platí přiměřeně povinnosti řidiče podle § 5 odst. 1 písm. b), § 11 odst. 1, § 12 až 16, § 20 až 24, 25 odst. 1 a 2, § 27, § 28 odst. 1, 2 a 5, § 29 a 30.

(2) Za snížené viditelnosti musí být organizovaný útvar chodců označen vpředu po obou stranách neoslňujícím bílým světlem a vzadu po obou stranách neoslňujícím červeným světlem. Označení světly může být nahrazeno oděvními doplňky s označením z retroreflexního materiálu.

(3) Organizovaný útvar chodců na mostě nesmí jít jednotným krokem.

(4) Za dodržování povinností podle odstavců 1 až 3 odpovídá vedoucí útvaru, jímž může být jen osoba starší 15 let, která je k tomu dostatečně způsobilá.

(5) Organizovaný útvar chodců jdoucí nejvýše ve dvojstupu smí jít po chodníku, a to vpravo; přitom nemusí být označen podle odstavce 2.

(6) Pro organizovanou skupinu dětí, které dosud nepodléhají povinné školní docházce, platí ustanovení pro chodce.

(7) Vedoucí organizovaného útvaru školní mládeže nebo organizované skupiny dětí, které dosud nepodléhají povinné školní docházce, je oprávněn při přecházení vozovky zastavovat vozidla.

(8) Vzor a způsob užití oděvních doplňků s označením z retroreflexního materiálu stanoví prováděcí právní předpis.

Jízda na jízdním kole

§ 57

(1) Je-li zřízen jízdní pruh pro cyklisty, stezka pro cyklisty nebo je-li na křižovatce s řízeným provozem zřízen pruh pro cyklisty a vymezený prostor pro cyklisty, je cyklista povinen jich užit.

(2) Na vozovce se na jízdním kole jezdí při pravém okraji vozovky; nejsou-li tím ohrožováni ani omezováni chodci, smí se jet po pravé krajnici. Jízdním kolem se z hlediska provozu na pozemních komunikacích rozumí i koloběžka.

(3) Cyklisté smějí jet jen jednotlivě za sebou.

(4) Pohybují-li se pomalu nebo stojí-li vozidla za sebou při pravém okraji vozovky, může cyklista jedoucí stejným směrem tato vozidla předjíždět nebo objíždět z pravé strany po pravém okraji vozovky nebo krajnici, pokud je vpravo od vozidel dostatek místa; přitom je povinen dbát zvýšené opatrnosti.

(5) Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou "Stezka pro chodce a cyklisty", nesmí cyklista ohrozit chodce jdoucí po stezce.

(6) Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou "Stezka pro chodce a cyklisty", na které je oddělen pruh pro chodce a pruh pro cyklisty, je cyklista povinen užit pouze pruh vyznačený pro cyklisty. Pruh vyznačený pro chodce může cyklista užit pouze při objíždění, předjíždění, otáčení, odbočování a vjíždění na stezku pro chodce a cyklisty; přitom nesmí ohrozit chodce jdoucí v pruhu vyznačeném pro chodce.

(7) Jízdní pruh pro cyklisty nebo stezku pro cyklisty může užit i osoba pohybující se na lyžích nebo kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení. Přitom je tato osoba povinna řídit se pravidly podle odstavců 3, 5 a 6 a světelnými signály podle § 73.

§ 58

(1) Cyklista mladší 15 let je povinen za jízdy použít ochrannou přilbu schváleného typu podle zvláštního právního předpisu²⁾ a mít ji nasazenou a řádně připevněnou na hlavě.

(2) Dítě mladší 10 let smí na silnici, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci¹⁾ jet na jízdním kole jen pod dohledem osoby starší 15 let; to neplatí pro jízdu na chodníku, cyklistické stezce a v obytné a pěší zóně.

(3) Na jednomístném jízdním kole není dovoleno jezdit ve dvou; je-li však jízdní kolo vybaveno pomocným sedadlem pro přepravu dítěte a pevnými opěrami pro nohy, smí osoba starší 15 let vézt osobu mladší 7 let.

(4) Cyklista nesmí jet bez držení řídítek, držet se jiného vozidla, vést za jízdy druhé jízdní kolo, ruční vozík, psa nebo jiné zvíře a vozit předměty, které by znesnadňovaly řízení jízdního kola nebo ohrožovaly jiné účastníky provozu na pozemních komunikacích. Při jízdě musí mít cyklista nohy na šlapadlech.

(5) Za jízdní kolo se smí připojit přívěsný vozík, který není širší než 800 mm, má na zádi dvě červené odrazky netrojúhelníkového tvaru umístěné co nejbližší k bočním obrysům vozíku a je spojen s jízdním kolem pevným spojovacím zařízením. Zakrývá-li přívěsný vozík nebo jeho náklad za snížené viditelnosti zadní obrysovou červenou světlo jízdního kola, musí být přívěsný vozík opatřen vlevo na zádi červeným neoslňujícím světlem.

§ 59

Jízda potahovými vozidly a ručními vozíky

- (1) Vozkou smí být jen osoba starší 15 let.
- (2) Nejede-li vozka na potahovém vozidle, musí za jízdy potahového vozidla jít po jeho pravé straně. Před opuštěním potahového vozidla musí vozka vozidlo zabrzdít, uvolnit vnitřní postraňky a na svahu založit kola.
- (3) V období od 1. listopadu do 31. března a za snížené viditelnosti v období od 1. dubna do 31. října musí být potahové vozidlo označeno vpředu nejméně jedním neoslňujícím bílým světlem na levé straně a vzadu nejméně jedním neoslňujícím červeným světlem na levé straně.
- (4) Osoba, která táhne nebo tlačí ruční vozík o celkové šířce větší než 600 mm, musí jít při pravém okraji vozovky; nejsou-li tím ohrožováni ani omezováni chodci, smí jít po pravé krajnici. Za snížené viditelnosti musí být tato osoba nebo vozík označeny na levé straně neoslňujícím bílým světlem.
- (5) Na silnicích I. a II. třídy¹⁾ je v době od 23.00 do 4.00 hodin zakázána jízda s potahovými vozidly a s ručními vozíky uvedenými v odstavci 4.

§ 60

Jízda na zvířatech a vedení a hnaní zvířat

- (1) Pro jezdce na zvířeti a pro průvodce vedených a hnaných zvířat platí přiměřeně povinnosti řidiče podle § 5 odst. 1 písm. b), d), f), g) a h), § 11 odst. 1, § 12 až 17, § 20 až 24, § 25 odst. 1 a 2, 27, § 28 odst. 1, 2, 4 a 5, § 29, 30, § 41 odst. 7 a § 42 odst. 2.
- (2) Je-li zřízen jízdní pruh pro jezdce na zvířatech nebo stezka pro jezdce na zvířatech označené dopravní značkou "Stezka pro jezdce na zvířeti", musí jezdec na zvířeti užít tento pruh nebo stezku.
- (3) Jiní účastníci silničního provozu nesmějí pruh pro jezdce na zvířatech nebo stezku pro jezdce na zvířatech užít.
- (4) Na vozovce musí jezdec na zvířeti jet při pravém okraji vozovky; nejsou-li tím ohrožováni nebo omezováni chodci, smí jet po pravé krajnici.
- (5) Na silnici, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci smí jet na zvířeti jen jezdec starší 15 let. Osoba starší 12 let smí jet na zvířeti na silnici, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci jen pod dohledem osoby starší 15 let. Jezdci na zvířatech smějí jet jen jednotlivě za sebou. Jezdec smí vést jen jedno zvíře.
- (6) Průvodce vedených nebo hnaných zvířat musí být osoba starší 15 let. Vyžaduje-li to bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, je průvodce vedených nebo hnaných zvířat při doprovodu zvířat oprávněn zastavovat vozidla.
- (7) Zvířata se smějí vést nebo hnát rychlostí chůze a jen tak, aby provoz na pozemní komunikaci nebyl ohrožován a aby byl co nejméně omezován.
- (8) Hnaná zvířata ve stádu musí být doprovázena potřebným počtem průvodců hnaných zvířat a musí být rozdělena na vhodně dlouhé skupiny oddělené od sebe dostatečně velkými mezerami.

(9) Průvodce vedených zvířat smí vést nejvýše dvě zvířata, která musí být k sobě spřažena.

(10) Za snížené viditelnosti musí být jezdec na zvířeti označen na levé straně neoslňujícím bílým světlem viditelným zepředu a červeným neoslňujícím světlem viditelným zezadu. Průvodce vedených a hnaných zvířat musí být za snížené viditelnosti označen neoslňujícím bílým světlem. Od soumraku do svítání je zakázáno užívat k jízdě na zvířatech a k vedení zvířat silnice I. nebo II. třídy.¹⁾

DÍL 4

Úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích

Oddíl 1

Úprava provozu na pozemních komunikacích

§ 61

Obecná, místní a přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích

(1) Obecná úprava provozu na pozemních komunikacích je stanovena tímto zákonem.

(2) Místní úprava provozu na pozemních komunikacích je úprava provozu na pozemních komunikacích provedená dopravními značkami, světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály nebo dopravními zařízeními.

(3) Přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích je úprava provozu na pozemních komunikacích provedená přenosnými dopravními značkami svislými, přechodnými dopravními značkami vodorovnými, světelnými signály a dopravními zařízeními.

(4) Přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích a užití zařízení pro provozní informace pro vybrané nebo opakované činnosti spojené se správou, údržbou, měřením, opravami nebo výstavbou pozemní komunikace nebo k zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích může být stanovena obecnými schémata. Platnost obecného schématu musí být časově omezena, nejdéle však na dobu jednoho roku.

§ 62

Dopravní značky

(1) Rozlišují se dopravní značky svislé a vodorovné.

(2) Svislé dopravní značky jsou stálé, proměnné a přenosné. Proměnná svislá dopravní značka je dopravní značka, jejíž činná plocha se může měnit. Přenosnou svislou dopravní značkou se rozumí dopravní značka umístěná na červenobíle pruhovaném sloupku (stojánku) nebo na vozidle.

(3) Vodorovné dopravní značky jsou stálé a přechodné. Vodorovné dopravní značky mohou být doplněny dopravními knoflíky.

(4) Tvary symbolů dopravních značek se nesmějí měnit; to neplatí pro dopravní značky se symboly, které mohou být obráceny, a se symboly, které jsou uvedeny jen jako

vzory, a pro svislé dopravní značky proměnné.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví význam, užití, provedení a tvary dopravních značek a jejich symbolů.

(6) Dopravní značky, světelné a akustické signály, dopravní zařízení a zařízení pro provozní informace musí svými rozměry, barvami a technickými požadavky odpovídat zvláštním technickým předpisům.)

§ 63

Svislé dopravní značky

(1) Svislé dopravní značky jsou

- a) výstražné značky, které upozorňují na místa, kde účastníku provozu na pozemních komunikacích hrozí nebezpečí a kde musí dbát zvýšené opatrnosti,
- b) značky upravující přednost, které stanoví přednost v jízdě v provozu na pozemních komunikacích,
- c) zákazové značky, které ukládají účastníku provozu na pozemních komunikacích zákazy nebo omezení,
- d) příkazové značky, které ukládají účastníku provozu na pozemních komunikacích příkazy,
- e) informativní značky, které poskytují účastníku provozu na pozemních komunikacích nutné informace, slouží k jeho orientaci nebo mu ukládají povinnosti stanovené tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem,)
- f) dodatkové tabulky, které zpřesňují, doplňují nebo omezují význam dopravní značky, pod kterou jsou umístěny.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví podrobnosti dělení informativních značek.

§ 64

Vodorovné dopravní značky

Vodorovné dopravní značky se užívají samostatně nebo ve spojení se svislými dopravními značkami, popřípadě s dopravními zařízeními, jejichž význam zdůrazňují nebo zpřesňují. Vodorovné dopravní značky jsou vyznačeny barvou nebo jiným srozumitelným způsobem; přechodná změna místní úpravy provozu na pozemních komunikacích je vyznačena žlutou nebo oranžovou barvou.

§ 65

Světelné, doprovodné akustické signály a výstražná světla

(1) Světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály se řídí provoz na pozemních komunikacích nebo se jimi upozorňuje na nutnost dbát zvýšené opatrnosti.

(2) Provedení a tvary symbolů světelných signálů a charakter akustických signálů provedených podle prováděcího právního předpisu se nesmějí měnit; to neplatí pro světelné signály se symboly, které mohou být obráceny, a se symboly, které jsou uvedeny jen jako vzory. Doprovodné akustické signály použité pro řízení provozu na pozemních komunikacích nesmějí být použity k jinému účelu.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví druhy, význam, užití, provedení a tvary symbolů světelných a akustických signálů.

(4) Světelné signály musí svými rozměry, barvami a technickými požadavky odpovídat zvláštním technickým předpisům.²²⁾

§ 66

Dopravní zařízení

(1) Dopravní zařízení doplňuje dopravní značky a světelné a akustické signály, usměrňuje provoz na pozemních komunikacích a ochraňuje účastníky provozu na pozemních komunikacích.

(2) Provedení a tvary symbolů dopravních zařízení provedených podle prováděcího právního předpisu se nesmějí měnit; to neplatí pro dopravní zařízení se symboly, které mohou být obráceny, a se symboly, které jsou uvedeny jen jako vzory.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví druhy, význam, užití, provedení a tvary dopravních zařízení.

(4) Dopravní zařízení musí svými rozměry, barvami a technickými požadavky odpovídat zvláštním technickým předpisům.²²⁾

§ 67

Speciální označení vozidel a osob

(1) Označení vozidla přepravujícího osobu těžce postiženou nebo těžce pohybově postiženou (dále jen "označení O 1") nebo označení vozidla řízeného osobou sluchově postiženou (dále jen "označení O 2") smějí užívat jen osoby, které toto označení obdrží od příslušného okresního úřadu nebo od oprávněného orgánu v zahraničí.

(2) Označení O 1 vydá okresní úřad osobě, které byly přiznány mimořádné výhody II. stupně s výjimkou postižených úplnou nebo praktickou hluchotou nebo III. stupně podle zvláštního právního předpisu.) Označení O 2 vydá okresní úřad vlastníku motorového vozidla, kterému byly přiznány mimořádné výhody II. Stupně důvodu postižení úplnou nebo praktickou hluchotou.

(3) V jednotlivých případech, a je-li to naléhavě nutné, nemusí po dobu nezbytně potřebnou řidiči s označením O 1 dodržovat zákaz stání a zákaz stání vyplývající z dopravní značky "Zákaz stání"; přitom nesmí být ohrožena bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích.

(4) Na vyhrazené parkoviště pro vozidlo označené znakem O 1 je vozidlům bez označení O 1 vjezd zakázán.

(5) Osoba, které bylo vydáno značení O 1, může požádat o zřízení vyhrazeného parkoviště v místě bydliště podle zvláštního právního předpisu.)

(6) Osoby nevidomé a hluchoslepé používají jako speciálního zařízení hole.

(7) Prováděcí právní předpis stanoví druhy a provedení speciálních označení vozidel a osob.

§ 68

Zařízení pro provozní informace

(1) Zařízení pro provozní informace uvádí aktuální údaje, které jsou pro bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích významné, například nehoda, smog, doba jízdy k určenému cíli, orientace na záchytné parkoviště, teplota vozovky nebo vzduchu.

(2) Provedení a tvary symbolů zařízení pro provozní informace se mohou měnit; to neplatí, jsou-li na tabulích pro provozní informace užity symboly dopravních značek, světelných signálů nebo dopravních zařízení; ustanovení § 62 odst. 4 není tímto dotčeno.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví význam, užití, provedení a tvary symbolů určených pro užití na zařízení pro provozní informace.

(4) Zařízení pro provozní informace musí svými rozměry, barvami a technickými požadavky odpovídat zvláštním technickým předpisům.²²⁾

Oddíl 2

§ 69

Řízení provozu na pozemních komunikacích

Provoz na pozemních komunikacích se řídí světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály nebo pokyny policisty nebo osob oprávněných k řízení provozu na pozemních komunikacích podle § 75 odst. 5 tohoto zákona nebo zvláštního právního předpisu.)

Řízení provozu světelnými signály

§ 70

(1) Při řízení provozu na křižovatce se užívá zejména světelných signálů tříbarevné soustavy s plnými signály nebo se směrovými signály.

(2) Při řízení provozu na křižovatce znamená pro řidiče

- a) signál s červeným světlem "Stůj!" povinnost zastavit vozidlo před dopravní značkou "Příčná čára souvislá", "Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!" a "Příčná čára souvislá s nápisem STOP", a kde taková dopravní značka není, před světelným signalizačním zařízením,
- b) signál se současně svítícím červeným a žlutým světlem "Pozor!" povinnost připravit se k jízdě,
- c) signál se zeleným plným kruhovým světlem "Volno" možnost pokračovat v jízdě, a dodrží-li ustanovení o odbočování, může odbočit vpravo nebo vlevo, přičemž musí dát přednost chodcům přecházejícím ve volném směru po přechodu pro chodce. Svítí-li signál "Signál pro opuštění křižovatky" umístěný v protilehlém rohu křižovatky, neplatí pro odbočování vlevo § 21 odst. 5,
- d) signál se žlutým světlem "Pozor!" povinnost zastavit vozidlo před dopravní značkou "Příčná čára souvislá", "Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!" a "Příčná čára souvislá s nápisem STOP", a kde taková dopravní značka není, před

světelným signalizačním zařízením; je-li však toto vozidlo při rozsvícení tohoto signálu již tak blízko, že by řidič nemohl vozidlo bezpečně zastavit, smí pokračovat v jízdě. Svítí-li světlo tohoto signálu přerušovaně, nejde o křižovatku s provozem řízeným světelnými signály,

- e) signál se zelenou směrovou šipkou nebo šipkami (například "Signál pro přímý směr", "Kombinovaný signál pro přímý směr a odbočování vpravo") možnost pokračovat v jízdě jen ve směru, kterým šipka nebo šipky ukazují. Směřuje-li zelená šipka vlevo, neplatí pro odbočování vlevo § 21 odst. 5,
- f) signál "Signál žlutého světla ve tvaru chodce", jímž je doplněn signál se zelenou šipkou směřující vpravo nebo vlevo, upozorňuje řidiče, že při jízdě směrem, kterým tato šipka ukazuje, křižuje směr chůze přecházejících chodců,
- g) signál "Doplňková zelená šipka" svítící současně se signálem s červeným světlem "Stůj!" nebo se žlutým světlem "Pozor!" možnost pokračovat v jízdě jen ve směru, kterým šipka nebo šipky ukazují; přitom řidič musí dát přednost v jízdě vozidlům a jezdčům na zvířatech jedoucím ve volném směru a útvarům chodců jdoucím ve volném směru; přitom nesmí ohrozit ani omezit přecházející chodce.

(3) Při řízení provozu mimo křižovatku, například před přechodem pro chodce nebo před nepřehledným místem, platí obdobně odstavec 2.

§ 71

(1) Užívá-li se signálu "Rychlostní signál s proměnným signálním znakem" nebo "Rychlostní signál s více signálními znaky", označuje rozsvícené číslo doporučenou rychlost v km.h^{-1} .

(2) Svítí-li nad jízdním pruhem signál "Zakázaný vjezd vozidel do jízdního pruhu", nesmí řidič tento jízdní pruh užít. Svítí-li nad jízdním pruhem signál "Volný vjezd vozidel do jízdního pruhu", smí řidič tento jízdní pruh užít.

(3) Svítí-li signál "Světelná šipka vlevo" nebo "Světelná šipka vpravo", musí řidič opustit jízdní pruh nebo objet překážku ve vyznačeném směru.

(4) Při řízení provozu při uzavírkách pozemní komunikace, při práci na pozemní komunikaci nebo z jiných důvodů se užívá přenosných signalizačních zařízení tříbarevné nebo dvoubarevné soustavy s plnými kruhovými světly. Ustanovení § 70 odst. 2 platí obdobně.

(5) Ve zvláštních případech, například k zabezpečení vjezdu tramvaje na pozemní komunikaci se užívá signálu "Stůj!", jemuž předchází signál "Pozor!"; řidič musí zastavit před dopravní značkou "Příčná čára souvislá", "Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!" a "Příčná čára souvislá s nápisem STOP", a kde taková dopravní značka není, před světelným signalizačním zařízením.

(6) Signál dvou vedle sebe umístěných střídavě přerušovaných červených světél znamená pro řidiče povinnost zastavit vozidlo před světelným signalizačním zařízením.

7) Není-li světelné signalizační zařízení vybaveno signálem "Pozor!", platí při rozsvícení signálu k zastavení vozidla obdobně § 70 odst. 2 písm. d) první věta.

(8) Signál "Přerušované žluté světlo" užitý samostatně upozorňuje řidiče na nutnost dbát zvýšené opatrnosti.

(9) Signál "Přerušované žluté světlo" užitý společně s dopravní značkou nebo dopravním zařízením zdůrazňuje význam dopravní značky nebo dopravního zařízení.

§ 72

Provoz tramvají se řídí světelným signalizačním zařízením se signály "Signály pro tramvaje". Těchto signálů se může užit i na jízdních pružích vyhrazených pro autobusy městské hromadné dopravy osob nebo trolejbusy.

§ 73

(1) Je-li na stezce pro cyklisty nebo cyklistickém pruhu zřízeno světelné signalizační zařízení se světelnými signály "Signál pro cyklisty se znamením Stůj!", "Signál pro cyklisty se znamením Pozor!", "Signál pro cyklisty se znamením Volno", platí obdobně § 70 odst. 2 písm. a) až d). To platí i tehdy, je-li signál s plnými kruhovými světly doplněn bílou tabulkou s vyobrazením jízdního kola.

(2) Jsou-li signály pro cyklisty umístěny za pozemní komunikací, znamená signál

- a) "Signál pro cyklisty se znamením Stůj!", že cyklista nesmí vjíždět na vozovku,
- b) "Signál pro cyklisty se znamením Stůj!" spolu se signálem "Signál pro cyklisty se znamením Pozor!", že cyklista je povinen připravit se k jízdě,
- c) "Signál pro cyklisty se znamením Volno", že cyklista může přejíždět vozovku; rozsvítí-li se poté signál "Signál pro cyklisty se znamením Pozor!", smí dokončit přejetí k světelnému signalizačnímu zařízení s tímto signálem.

(3) Tam, kde jsou světelná signalizační zařízení pro cyklisty vybavena tlačítkem pro cyklisty, smí cyklista po stisknutí tlačítka vjet na vozovku teprve na znamení signálu "Signál pro cyklisty se znamením Volno".

§ 74

(1) Pro chodce se užívá těchto signálů dvoubarevné soustavy, popřípadě i doprovodných akustických signálů, které znamenají

- a) "Signál pro chodce se znamením Volno", že chodec může přecházet vozovku; rozsvítí-li se poté signál "Signál pro chodce se znamením Stůj!", smí chodec dokončit přecházení k světelnému signalizačnímu zařízení s tímto signálem,
- b) "Signál pro chodce se znamením Stůj!", že chodec nesmí vstupovat na vozovku.

(2) Tam, kde jsou světelná signalizační zařízení pro chodce vybavena tlačítkem pro chodce, smí chodec po stisknutí tlačítka vstoupit na vozovku teprve na znamení signálu "Signál pro chodce se znamením Volno".

§ 75

Řízení provozu pokyny policisty

(1) Policista řídí provoz na pozemních komunikacích změnou postoje a pokyny paží; přitom zpravidla používá směrovku, kterou drží v pravé ruce. Jeho pokyny znamenají pro

řidiče i chodce

- a) "Stůj!" pro směr, ke kterému stojí policista čelem nebo zády; řidič je povinen zastavit vozidlo,
- b) "Pozor!", vztyčí-li policista paži nebo předloktí pravé paže se směrovkou; řidič jedoucí ze směru, pro který byl provoz předtím zastaven, je povinen se připravit k jízdě; řidič jedoucí ve směru předtím volném je povinen zastavit vozidlo; je-li však již tak blízko, že by nemohl bezpečně zastavit vozidlo, smí pokračovat v jízdě,
- c) "Volno" pro směr, ke kterému stojí policista bokem; řidič může pokračovat v jízdě, a dodrží-li ustanovení o odbočování, může odbočit vpravo nebo vlevo,
- d) má-li policista pravou paži předpaženou a levou upaženou, znamená to "Stůj!" pro řidiče přijíždějícího směrem k zadům a pravému boku policisty a "Volno" pro řidiče přijíždějícího směrem k levému boku policisty; řidič přijíždějící směrem k zadům a pravému boku policisty je povinen zastavit vozidlo; řidič přijíždějící k levému boku policisty může pokračovat v jízdě, a dodrží-li ustanovení o odbočování, může odbočit vpravo nebo vlevo; řidič přijíždějící směrem k čelu policisty smí odbočovat jen vpravo; chodci smějí přecházet vozovku jen za zády policisty.

(2) Zastavuje-li řidič při řízení provozu podle odstavce 1 písm. a), b) a d) na křižovatce, je povinen zastavit před hranicí křižovatky.

(3) Při pokynech "Stůj!" a "Volno" může policista upažit obě nebo jednu paži; obě paže může připažit, postačí-li k řízení provozu postoj. To neplatí pro pokyn uvedený v odstavci 1 písm. d).

(4) Policista může při řízení provozu dávat kromě pokynů uvedených v odstavci 1 i jiné pokyny, například "Zrychlit jízdu!" vodorovným kýváním paže přes střed těla nebo "Zpomalit jízdu!" kýváním paže nahoru a dolů. K zdůraznění svého pokynu může policista užít znamení píšťalkou.

(5) Odstavce 1 až 4 platí i pro řízení provozu na pozemních komunikacích vojenským policistou a příslušníkem vojenské pořádkové služby, který při řízení provozu na pozemních komunikacích užívá směrovku nebo zastavovací terč.

(6) Na požádání je příslušník vojenské pořádkové služby při řízení provozu na pozemních komunikacích povinen prokázat se policistovi nebo vojenskému policistovi platným pověřením k řízení provozu na pozemních komunikacích.

(7) Výstroj a označení příslušníka vojenské pořádkové služby při řízení provozu na pozemních komunikacích, vzor směrovky a zastavovacího terče, podobu a obsah pověření k řízení provozu na pozemních komunikacích podle odstavce 6 a vzor pokynů při řízení provozu na pozemních komunikacích podle odstavců 1 a 4 stanoví prováděcí právní předpis.

Oddíl 3

Vztahy mezi úpravami provozu na pozemních komunikacích, jejich stanovení a užití dopravních značek, světelných signálů, dopravních zařízení a provozních informací

§ 76

Vztahy mezi obecnou, místní a přechodnou

úpravou provozu na pozemních komunikacích

(1) Místní úprava provozu na pozemních komunikacích je nadřazená obecné úpravě provozu na pozemních komunikacích. Přejídná úprava provozu na pozemních komunikacích je nadřazena místní i obecné úpravě provozu na pozemních komunikacích.

(2) Svislé stálé dopravní značky jsou nadřazeny vodorovným dopravním značkám.

(3) Přejídné vodorovné dopravní značky jsou nadřazeny stálým vodorovným dopravním značkám.

(4) Přenosné svislé dopravní značky jsou nadřazeny všem dopravním značkám.

(5) Pokyny policisty, vojenského policisty nebo příslušníka vojenské pořádkové služby jsou nadřazeny světelným signálům, dopravním značkám nebo dopravním zařízením.

(6) Světelné signály jsou nadřazeny svislým dopravním značkám upravujícím přednost.

(7) Je-li užito vodorovné dopravní značky "Přejídná pro chodce", "Přejídná pro cyklisty", "Zastávka autobusu nebo trolejbusu", "Zákaz stání", "Zákaz zastavení" nebo "Šikmé rovnoběžné čáry", je tato vodorovná dopravní značka v místě užití nadřazena svislé dopravní značce "Parkoviště" nebo svislé dopravní značce "Zóna s dopravním omezením" se symbolem upravujícím zastavení, stání nebo parkoviště.

§ 77

Stanovení místní a přejídné úpravy provozu na pozemních komunikacích

(1) Místní a přejídnou úpravu provozu na pozemních komunikacích a užití zařízení pro provozní informace stanoví a) na silnici, kromě rychlostní silnice, a místní komunikaci) příslušný okresní úřad po předchozím písemném vyjádření příslušného orgánu policie, a jedná-li se o místní komunikaci, též po předchozím vyjádření příslušného orgánu obce, b) na dálnici) a rychlostní silnici) ministerstvo po předchozím písemném vyjádření Ministerstva vnitra.

(2) Místní a přejídnou úpravu provozu na pozemních komunikacích a zařízení pro provozní informace stanoví na veřejně přístupné účelové komunikaci vlastník se souhlasem příslušného okresního úřadu a po předchozím písemném stanovisku příslušného orgánu policie.

(3) Užití dopravních značek "Železniční přejídná se závorami", "Železniční přejídná bez závor", "Návěštní deska", "Tramvaj", "Dej přednost v jízdě tramvaji!" a užití dopravní značky "Stůj, dej přednost v jízdě!", má-li být umístěna před železničním přejídným, stanoví na silnici a místní komunikaci příslušný okresní úřad po předchozím písemném vyjádření příslušného orgánu policie a po projednání s příslušným drážním úřadem.¹¹⁾

(4) Užití dopravních značek "Výstražný kříž pro železniční přejídná jednokolejný" a "Výstražný kříž pro železniční přejídná vícekolejný", světelného signálu "Signál pro zabezpečení železničního přejídná" a signálů pro tramvaje stanoví příslušný drážní úřad¹¹⁾ po projednání s příslušným okresním úřadem a po předchozím písemném stanovisku příslušného orgánu policie.

Užití dopravních značek, světelných signálů, dopravních zařízení a provozních informací

(1) Dopravní značky, světelné a akustické signály, dopravní zařízení a zařízení pro provozní informace musí tvořit ucelený systém.

(2) Dopravní značky, světelné a akustické signály, dopravní zařízení a zařízení pro provozní informace se smějí užívat jen v takovém rozsahu a takovým způsobem, jak to nezbytně vyžaduje bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích nebo jiný důležitý veřejný zájem.

(3) Přenosné svislé dopravní značky, přechodné vodorovné dopravní značky, světelné signály, dopravní zařízení a zařízení pro provozní informace smějí být užívány jen po nezbytně nutnou dobu a jen z důvodů uvedených v odstavci 2.

(4) Svislé dopravní značky proměnné se užívají zejména v systému řízení provozu na pozemních komunikacích, který reaguje na konkrétní situaci v provozu na pozemních komunikacích nebo povětrnostní podmínky.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví způsob a rozsah užití přenosných svislých dopravních značek, přechodných vodorovných dopravních značek, světelných signálů, dopravních zařízení a zařízení pro provozní informace.

(6) V bezprostřední blízkosti pozemní komunikace v obci je zakázáno umísťovat cokoliv, co by bylo možno zaměnit s dopravní značkou, světelným a akustickým signálem, dopravním zařízením nebo zařízením pro dopravní informace nebo co by mohlo snižovat jejich viditelnost, rozpoznatelnost nebo účinnost, oslňovat účastníky provozu na pozemních komunikacích nebo rozptylovat jejich pozornost způsobem ovlivňujícím bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

Oddíl 4

Zastavování vozidel

(1) Zastavovat vozidla je oprávněn

- a) policista ve stejnokroji,
- b) vojenský policista ve stejnokroji,
- c) příslušník obecní policie ve stejnokroji v případech podle zvláštního právního předpisu) a před přechodem pro chodce k zajištění bezpečného přechodu dětí a školní mládeže přes pozemní komunikaci v blízkosti školního zařízení nebo při organizované akci,
- d) zaměstnanec provozovatele dráhy v blízkosti železničního přejezdu,
- e) účastník dopravní nehody, vyžadují-li to okolnosti podle § 47,
- f) dopravce podle § 49 odst. 4,
- g) vedoucí organizovaného útvaru školní mládeže, vedoucí organizované skupiny dětí, které dosud nepodléhají povinné školní docházce, a průvodce zdravotně postižených

osob při přecházení vozovky,

- h) průvodce vedených nebo hnaných zvířat podle § 60 odst. 6,
- i) zaměstnanec vykonávající práce spojené se správou, údržbou, měřením, opravami a výstavbou pozemní komunikace a k zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, označený podle prováděcího právního předpisu,
- j) osoba pověřená okresním úřadem k zajištění bezpečného přechodu dětí a školní mládeže přes pozemní komunikaci v blízkosti školního zařízení (dále jen "pověřená osoba"); pověřená osoba je povinna při výkonu činnosti být označena podle prováděcího právního předpisu.

(2) Vozidlo se zastavuje dáváním znamení k zastavení vozidla. Osoby uvedené v odstavci 1 dávají znamení k zastavení vozidla vztyčenou paží nebo zastavovacím terčem a za snížené viditelnosti červeným světlem, kterým pohybují v horním půlkruhu. Z jedoucího vozidla dávají toto znamení kýváním paže nahoru a dolů nebo vysunutým zastavovacím terčem. Policista může z jedoucího vozidla zastavovat vozidla i rozsvícením nápisu "STOP" podle zvláštního právního předpisu.¹³⁾

(3) Znamení k zastavení vozidla se musí dávat včas a zřetelně s ohledem na okolnosti provozu na pozemních komunikacích tak, aby řidič mohl bezpečně zastavit vozidlo a aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

(4) Pověřenou osobou může být pouze osoba starší 18 let, která je k činnosti podle odstavce 1 písm. j) dostatečně způsobilá.

(5) Pověřená osoba musí mít při činnosti podle odstavce 1 písm. j) u sebe pověření vydané okresním úřadem. Pověření musí být časově omezeno, nejdéle na dobu jednoho roku. Na požádání je pověřená osoba povinna prokázat se policistovi platným pověřením.

(6) Pověřená osoba může zastavovat vozidla pouze na přechodu pro chodce; kde přechod pro chodce není nebo je neschůdný, smí zastavovat vozidla i na jiném místě na vozovce.

(7) Pověřená osoba nesmí zastavovat vozidla v blízkosti křižovatky s řízeným provozem, a to ani na přechodu pro chodce.

(8) Prováděcí právní předpis stanoví způsob označení osob podle odstavce 1 písm. i) a j) a vzor pověření podle odstavce 1 písm. j).

HLAVA III

ŘIDIČSKÉ OPRÁVNĚNÍ A ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ

DÍL 1

Řidičské oprávnění

§ 80

Řidičské oprávnění opravňuje jeho držitele k řízení motorového vozidla zařazeného do příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění.

§ 81

Skupiny a podskupiny řidičských oprávnění

- (1) Řidičské oprávnění k řízení motorových vozidel se dělí podle skupin a podskupin.
- (2) Řidičské oprávnění skupiny A opravňuje k řízení motocyklů s postranním vozíkem nebo bez něj.
- (3) Řidičské oprávnění podskupiny A1 opravňuje k řízení lehkých motocyklů o objemu válců nepřesahujícím 125 cm³ a o výkonu nejvýše 11 kW.
- (4) Řidičské oprávnění skupiny B opravňuje k řízení
- a) motorových vozidel, s výjimkou vozidel uvedených v odstavcích 2, 3 a 15 a motocyklu o výkonu nad 25 kW nebo s poměrem výkon/hmotnost přesahujícím 0,16 kW/kg nebo motocyklu s postranním vozíkem a s poměrem výkon/hmotnost přesahujícím 0,16 kW/kg, jejichž maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 3 500 kg a s nejvýše 8 místy k sezení, kromě místa řidiče; k tomuto motorovému vozidlu smí být připojeno přípojně vozidlo o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 750 kg,
 - b) traktorů a pracovních strojů samojízdných, jejichž maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 3 500 kg,
 - c) jízdních souprav složených z motorového vozidla podle písmene a) nebo b) a přípojného vozidla, pokud maximální přípustná hmotnost soupravy nepřevyšuje 3 500 kg a maximální přípustná hmotnost přípojného vozidla nepřevyšuje pohotovostní hmotnost²⁾ motorového vozidla.
- (5) Řidičské oprávnění podskupiny B1 opravňuje k řízení motorových tříkolových a čtyřkolových vozidel uvedených v odstavci 4, jejichž maximální konstrukční rychlost převyšuje 45 km.h⁻¹ nebo jsou poháněna spalovacím motorem o objemu válců převyšujícím 50 cm³ nebo jsou poháněna jakýmkoli jiným zařízením srovnatelného výkonu. Pohotovostní hmotnost těchto vozidel nesmí být vyšší než 550 kg; do pohotovostní hmotnosti vozidla elektricky poháněného se nezapočítává hmotnost akumulátorů.
- (6) Řidičské oprávnění skupiny C opravňuje k řízení motorových vozidel, s výjimkou vozidel uvedených v odstavcích 8 a 9, jejichž maximální přípustná hmotnost převyšuje 3 500 kg; k tomuto motorovému vozidlu smí být připojeno přípojně vozidlo, jehož maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 750 kg.
- (7) Řidičské oprávnění podskupiny C1 opravňuje k řízení motorových vozidel, s výjimkou vozidel uvedených v odstavcích 8 a 9, jejichž maximální přípustná hmotnost převyšuje 3 500 kg, avšak nepřevyšuje 7 500 kg; k tomuto motorovému vozidlu smí být připojeno přípojně vozidlo, jehož maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 750 kg.
- (8) Řidičské oprávnění skupiny D opravňuje k řízení motorových vozidel určených pro přepravu osob s více než 8 místy k sezení, kromě místa řidiče; k tomuto motorovému vozidlu smí být připojeno přípojně vozidlo, jehož maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 750 kg.
- (9) Řidičské oprávnění podskupiny D1 opravňuje k řízení motorových vozidel určených pro přepravu osob s více než 8 místy k sezení, kromě místa řidiče, avšak ne s více než 16 místy k sezení, kromě místa řidiče; k tomuto motorovému vozidlu smí být připojeno přípojně vozidlo, jehož maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 750 kg.
- (10) Řidičské oprávnění skupiny B + E opravňuje k řízení jízdních souprav složených z motorového vozidla uvedeného v odstavci 4 a přípojného vozidla, pokud nejde o jízdní

soupravu podle odstavce 4 písm. c).

(11) Řidičské oprávnění skupiny C + E opravňuje k řízení jízdních souprav složených z motorového vozidla uvedeného v odstavci 6 a přípojného vozidla, jehož maximální přípustná hmotnost převyšuje 750 kg.

(12) Řidičské oprávnění podskupiny C1 + E opravňuje k řízení jízdních souprav složených z motorového vozidla uvedeného v odstavci 7 a přípojného vozidla, jehož maximální přípustná hmotnost převyšuje 750 kg. Maximální přípustná hmotnost soupravy však nesmí převyšovat 12 000 kg a maximální přípustná hmotnost přípojného vozidla nesmí převyšovat pohotovostní hmotnost motorového vozidla.

(13) Řidičské oprávnění skupiny D + E opravňuje k řízení jízdních souprav složených z motorového vozidla uvedeného v odstavci 8 a přípojného vozidla, jehož maximální přípustná hmotnost převyšuje 750 kg.

(14) Řidičské oprávnění podskupiny D1 + E opravňuje k řízení jízdních souprav složených z motorového vozidla uvedeného v odstavci 9 a přípojného vozidla, jehož maximální přípustná hmotnost převyšuje 750 kg a nejsou v něm přepravovány osoby. Maximální přípustná hmotnost soupravy však nesmí převyšovat 12 000 kg a maximální přípustná hmotnost přípojného vozidla nesmí převyšovat pohotovostní hmotnost motorového vozidla.

(15) Řidičské oprávnění skupiny AM opravňuje k řízení mopedů a malých motocyklů s maximální konstrukční rychlostí $45 \text{ km}\cdot\text{h}^{-1}$.

(16) Řidičské oprávnění skupiny T opravňuje k řízení traktorů a pracovních strojů samojízdných; k motorovému vozidlu smí být připojeno přípojné vozidlo.

§ 82

Podmínky udělení a držení řidičského oprávnění

(1) Řidičské oprávnění lze udělit pouze osobě, která

- a) dosáhla věku stanoveného tímto zákonem,
- b) je zdravotně způsobilá k řízení motorových vozidel,
- c) je odborně způsobilá k řízení motorových vozidel,
- d) splnila další podmínky stanovené tímto zákonem.

(2) Podmínky podle odstavce 1 písm. b) až d) musí splňovat držitel řidičského oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny po celou dobu držení řidičského oprávnění.

§ 83

Věk

(1) Řidičské oprávnění lze udělit jen osobě starší

- a) 15 let, jedná-li se o řidičské oprávnění skupiny AM,

- b) 16 let, jedná-li se o řidičské oprávnění podskupiny A1,
- c) 17 let, jedná-li se o řidičské oprávnění skupiny T a podskupiny B1,
- d) 18 let, jedná-li se o řidičské oprávnění skupin A, B, B+E, C, C+E a podskupin C1 a C1+E,
- e) 21 let, jedná-li se o řidičské oprávnění skupin A, D, D+E a podskupin D1, D1+E.

(2) Řidičské oprávnění skupiny A udělené osobě podle odstavce 1 písm. d) opravňuje pouze k řízení motocyklů o výkonu do 25 kW nebo s poměrem výkon/hmotnost nepřesahujícím 0,16 kW/kg nebo motocyklů s postranním vozíkem a s poměrem výkon/hmotnost nepřesahujícím 0,16 kW/kg.

(3) Řidičské oprávnění skupiny A udělené osobě podle odstavce 1 písm. e) opravňuje k řízení motocyklů o výkonu nad 25 kW nebo s poměrem výkon/hmotnost přesahujícím 0,16 kW/kg nebo motocyklů s postranním vozíkem a s poměrem výkon/hmotnost přesahujícím 0,16 kW/kg.

(4) Osobě uvedené v odstavci 1 písm. a) až c) lze řidičské oprávnění k řízení motorových vozidel udělit jen s písemným souhlasem jejího zákonného zástupce.

(5) Ministerstvo udělí u řidičského oprávnění skupiny A a podskupiny A1 výjimku z podmínky věku pro osobu, která je držitelem licence motoristického sportovce, na základě její písemné žádosti, popřípadě písemné žádosti jejího zákonného zástupce. Udělená výjimka platí pouze pro jízdu při sportovní soutěži.

Zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

§ 84

(1) Zdravotní způsobilostí k řízení motorových vozidel se rozumí tělesná a duševní schopnost k řízení motorových vozidel (dále jen "zdravotní způsobilost").

(2) Zdravotní způsobilost posuzuje a posudek o zdravotní způsobilosti (dále jen "posudek") vydává posuzující lékař na základě prohlášení žadatele o řidičské oprávnění nebo držitele řidičského oprávnění, výsledku lékařské prohlídky a dalších potřebných odborných vyšetření.

(3) Zdravotně způsobilý k řízení motorového vozidla není ten, kdo má poruchy chování způsobené závislostí na alkoholu nebo jiných psychoaktivních látkách podle posudku o zdravotní způsobilosti.

(4) Posuzujícím lékařem se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) registrující praktický lékař,
- b) lékař zařízení závodní preventivní péče,
- c) kterýkoli praktický lékař u osoby, která nemá registrujícího praktického lékaře nebo lékaře zařízení závodní preventivní péče.

(5) Registrující praktický lékař je povinen předat lékaři zařízení závodní preventivní péče na jeho vyžádání výpis ze zdravotnické dokumentace obsahující údaje podstatné pro zjištění zdravotní způsobilosti.

(6) U osoby, která nemá registrujícího praktického lékaře, musí posuzující lékař vyloučit nemoci, vady nebo stavy, které vylučují nebo podmiňují zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel.

(7) Prováděcí právní předpis upraví podmínky zdravotní způsobilosti, rozsah lékařské prohlídky a odborného vyšetření, obsah prohlášení žadatele o řidičské oprávnění nebo držitele řidičského oprávnění, nemoci, vady nebo stavy, které vylučují nebo podmiňují zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel.

§ 85

(1) Posouzení zdravotní způsobilosti provádí posuzující lékař na žádost žadatele o řidičské oprávnění nebo držitele řidičského oprávnění. Náklady na posouzení zdravotní způsobilosti hradí žadatel.

(2) Po provedení lékařské prohlídky, popřípadě odborného vyšetření vydá posuzující lékař žadateli posudek o zdravotní způsobilosti.

(3) Posudek o zdravotní způsobilosti musí mít písemnou formu.

(4) Posuzující lékař v posudku o zdravotní způsobilosti uvede zjištěný zdravotní stav z hlediska zdravotní způsobilosti žadatele o řidičské oprávnění nebo držitele řidičského oprávnění a hodnocení jeho zdravotní způsobilosti.

(5) Žadatel o řidičské oprávnění nebo držitel řidičského oprávnění je

- a) zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel,
- b) zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou,
- c) zdravotně nezpůsobilý k řízení motorových vozidel.

(6) V hodnocení zdravotní způsobilosti podle odstavce 5 písm. b) se uvede důvod a podmínka zdravotní způsobilosti a v hodnocení zdravotní způsobilosti podle odstavce 5 písm. c) se uvede důvod zdravotní nezpůsobilosti k řízení motorových vozidel.

(7) Prováděcí právní předpis stanoví obsah a vzor posudku o zdravotní způsobilosti a upraví podrobnosti hodnocení zdravotní způsobilosti.

§ 86

Je-li žadatel o řidičské oprávnění nebo držitel řidičského oprávnění podle posouzení zdravotní způsobilosti zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo zdravotně nezpůsobilý k řízení motorových vozidel, oznámí posuzující lékař neprodleně tuto skutečnost příslušnému okresnímu úřadu a zašle mu kopii posudku o zdravotní způsobilosti.

Pravidelné lékařské prohlídky

§ 87

(1) Pravidelným lékařským prohlídkám je povinen se podrobovat

- a) řidič vozidla, který při plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností užívá zvláštního výstražného světla modré barvy,²⁾ případně doplněného o zvláštní zvukové výstražné znamení,
- b) řidič, který řídí motorové vozidlo v pracovněprávním vztahu a u něhož je řízení motorového vozidla druhem práce sjednaným v pracovní smlouvě,
- c) řidič, u kterého je řízení motorového vozidla předmětem samostatné výdělečné činnosti prováděné podle zvláštního právního předpisu.)

- d) držitel řidičského oprávnění skupin C, C+E, D, D+E nebo podskupin C1, C1+E, D1 a D1+E, který řídí motorové vozidlo zařazené do příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění,
- e) držitel osvědčení pro učitele řidičů pro výcvik v řízení motorových vozidel podle zvláštního právního předpisu.⁴⁾

(2) Vstupní lékařské prohlídce je osoba uvedená v odstavci 1 povinna se podrobit před zahájením výkonu činnosti uvedené v odstavci 1, dalším pravidelným lékařským prohlídkám pak do dovršení 50 let věku každé dva roky a po dovršení 50 let věku každoročně.

(3) Držitel řidičského oprávnění, který není osobou uvedenou v odstavci 1, je povinen se podrobit pravidelné lékařské prohlídce nejdříve šest měsíců před dovršením 60, 65 a 68 let věku a nejpozději v den dovršení stanoveného věku, po dovršení 68 let věku pak každé dva roky.

(4) Posuzující lékař může na základě výsledku pravidelné lékařské prohlídky v odůvodněných případech, zejména s přihlédnutím k aktuálnímu zdravotnímu stavu, určit osobě uvedené v odstavci 1 nebo 3 (dále jen "povinná osoba") termín další pravidelné lékařské prohlídky kratší, než jsou lhůty uvedené v odstavci 2 nebo 3.

(5) Je-li to potřebné pro zjištění zdravotní způsobilosti povinné osoby, může posuzující lékař nařídit provedení odborného vyšetření.

(6) Náklady na pravidelnou lékařskou prohlídku osob uvedených v odstavci 1 hradí u osob v pracovně-právním vztahu zaměstnavatel. U osob uvedených v odstavci 1, které nejsou v pracovněprávním vztahu, a u osob uvedených v odstavci 3 hradí náklady na pravidelnou lékařskou prohlídku tyto osoby.

(7) Prováděcí právní předpis upraví rozsah pravidelné lékařské prohlídky.

§ 88

(1) Po provedení pravidelné lékařské prohlídky vydá posuzující lékař povinné osobě posudek o zdravotní způsobilosti. Posudek o zdravotní způsobilosti musí mít písemnou formu.

(2) Povinná osoba je

- a) zdravotně způsobilá k řízení motorových vozidel,
- b) zdravotně způsobilá k řízení motorových vozidel s podmínkou,
- c) zdravotně nezpůsobilá k řízení motorových vozidel.

(3) V hodnocení zdravotní způsobilosti podle odstavce 4 písm. b) se uvede podmínka zdravotní způsobilosti.

(4) Je-li povinná osoba podle výsledku pravidelné lékařské prohlídky zdravotně způsobilá s podmínkou nebo zdravotně nezpůsobilá, oznámí posuzující lékař tuto skutečnost okresnímu úřadu příslušnému podle místa trvalého pobytu povinné osoby a u osob uvedených v § 87 odst. 1, které jsou v pracovněprávním vztahu, i zaměstnavateli.

(5) Povinná osoba se musí podrobit pravidelné lékařské prohlídce nejpozději den před dnem ukončení platnosti posudku o zdravotní způsobilosti.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví vzor posudku o zdravotní způsobilosti a upraví podrobnosti hodnocení zdravotní způsobilosti povinné osoby.

§ 89

Povinná osoba, která nemá platný posudek o zdravotní způsobilosti, je zdravotně nezpůsobilá k řízení motorových vozidel.

§ 90

Odborná způsobilost k řízení motorových vozidel

(1) Řidičské oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny může být uděleno pouze osobě, která získala odbornou způsobilost k řízení motorových vozidel podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ (dále jen "odborná způsobilost").

(2) Absolvoval-li žadatel o řidičské oprávnění praktický výcvik a zkoušku v řízení motorového vozidla⁴⁾ s vozidlem vybaveným automatickou převodovkou, okresní úřad omezí řidičské oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny pouze na vozidla s tímto druhem převodovky; toto omezení se však neprovede, jde-li o řidičské oprávnění skupiny AM nebo podskupiny A1.

(3) Při řízení drážních vozidel,¹¹⁾ která jsou používána v provozu na pozemních komunikacích, musí být řidič tohoto vozidla držitelem oprávnění k řízení drážního vozidla podle zvláštního právního předpisu.¹¹⁾ Řidič trolejbusu musí být držitelem řidičského oprávnění skupiny D.

§ 91

Další podmínky k udělení řidičského oprávnění

(1) Řidičské oprávnění

- a) skupiny D nebo podskupiny D1 lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění skupiny B,
- b) skupiny C nebo podskupiny C1 lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění skupiny B,
- c) skupiny B + E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění skupiny B,
- d) skupiny C + E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění skupiny C,
- e) podskupiny C1 + E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění podskupiny C1,
- f) skupiny D + E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění skupiny D,
- g) podskupiny D1 + E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění

podskupiny D1.

(2) Řidičské oprávnění udělené pro skupinu

- a) C + E nebo D + E platí i pro skupinu B + E,
- b) C + E platí i pro skupinu D + E, pokud má držitel řidičské oprávnění skupiny D.

(3) Žadatel o řidičské oprávnění skupiny A podle § 83 odst. 1 písm. e) a odst. 3 musí

- a) být držitelem řidičského oprávnění skupiny A a složit doplňovací zkoušku podle zvláštního právního předpisu,⁴⁾ nebo
- b) splnit podmínky pro udělení řidičského oprávnění skupiny A a složit doplňovací zkoušku podle zvláštního právního předpisu.⁴⁾

§ 92

Udělení a rozšíření řidičského oprávnění

(1) Řidičské oprávnění udělí žadateli o řidičské oprávnění příslušný okresní úřad.

(2) Řidičské oprávnění se uděluje na základě žádosti o řidičské oprávnění, která musí mít písemnou formu.

(3) V žádosti o řidičské oprávnění musí být uvedeno

- a) jméno a příjmení žadatele o řidičské oprávnění,
- b) adresa trvalého pobytu žadatele o řidičské oprávnění,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele o řidičské oprávnění,
- d) skupina nebo podskupina řidičského oprávnění, o jejíž udělení je žádáno.

(4) K žádosti musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) posudek o zdravotní způsobilosti,
- c) doklad o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel zařazených do příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění,
- d) doklad o splnění dalších podmínek podle § 91,
- e) jedna fotografie o rozměrech 3,5 x 4,5 cm odpovídající podobě žadatele v době podání žádosti a zobrazující žadatele v předním čelném pohledu s výškou obličejové části hlavy od očí k bradě minimálně 13 mm, v občanském oděvu, bez brýlí s tmavými skly a bez pokrývky hlavy, s pokrývkou hlavy je možné předložit fotografii jen v odůvodněných případech, například z náboženských nebo zdravotních důvodů, která svým provedením odpovídá požadavkům příslušné normy,) (dále jen "fotografie").

5) Po podání žádosti příslušný okresní úřad bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3 písm. a) až c) a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(6) Podle ustanovení odstavců 1 až 5 se postupuje i v případě rozšíření řidičského oprávnění o další skupinu nebo podskupinu řidičského oprávnění.

(7) Splňuje-li žadatel o řidičské oprávnění nebo o rozšíření řidičského oprávnění všechny podmínky podle § 82 odst. 1, má právní nárok na udělení řidičského oprávnění nebo na jeho rozšíření o další skupinu nebo podskupinu řidičského oprávnění.

Podmínění a omezení řidičského oprávnění

(1) Příslušný okresní úřad řidičské oprávnění podmíní, jestliže držitel řidičského oprávnění je zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou.

(2) Příslušný okresní úřad řidičské oprávnění omezí, jestliže držitel řidičského oprávnění

- a) pozbyl částečně odbornou způsobilost,
- b) přestal splňovat některou z dalších podmínek podle § 91,
- c) se vzdal některé skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění.

(3) Skutečnost podle odstavce 2 písm. c) musí držitel řidičského oprávnění písemně oznámit příslušnému okresnímu úřadu. V oznámení musí být uvedeno

- a) jméno a příjmení držitele řidičského oprávnění,
- b) adresa trvalého pobytu držitele řidičského oprávnění,
- c) datum a místo narození a rodné číslo držitele řidičského oprávnění,
- d) skupina nebo podskupina řidičského oprávnění, které se držitel řidičského oprávnění vzdává.

(4) K oznámení podle odstavce 3 musí být přiložen platný doklad totožnosti a jedna fotografie držitele řidičského oprávnění. Po podání oznámení příslušný okresní úřad bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 2 písm. a) až c) a doklad totožnosti vrátí držiteli řidičského oprávnění.

(5) V rozhodnutí o podmínění řidičského oprávnění podle odstavce 1 nebo o omezení řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. a) a b) příslušný okresní úřad uvede rozsah podmínění nebo omezení řidičského oprávnění a popřípadě další podmiňující nebo omezující podmínky pro výkon řidičského oprávnění, které musí držitel řidičského oprávnění splňovat. Omezení řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. c) vezme příslušný okresní úřad na základě oznámení podle odstavce 3 na vědomí a nerozhoduje o omezení řidičského oprávnění.

Odnětí řidičského oprávnění a vzdání se řidičského oprávnění

(1) Příslušný okresní úřad řidičské oprávnění odejme

- a) jestliže držitel řidičského oprávnění pozbyl zcela zdravotní způsobilost,
- b) jestliže držitel řidičského oprávnění pozbyl zcela odbornou způsobilost,
- c) tomu, komu byl soudem nebo příslušným správním úřadem) uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel.

(2) Držitel řidičského oprávnění se může vzdát řidičského oprávnění.

(3) Vzdání se řidičského oprávnění musí držitel řidičského oprávnění písemně oznámit příslušnému okresnímu úřadu. V oznámení musí být uvedeno

- a) jméno a příjmení držitele řidičského oprávnění,
- b) adresa trvalého pobytu držitele řidičského oprávnění,

- c) datum a místo narození a rodné číslo držitele řidičského oprávnění,
- d) datum udělení řidičského oprávnění.

(4) K oznámení podle odstavce 3 musí být přiložen platný doklad totožnosti držitele řidičského oprávnění. Po podání oznámení příslušný okresní úřad bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3 písm. a) až c) a doklad totožnosti vrátí držiteli řidičského oprávnění.

(5) Vzdání se řidičského oprávnění podle odstavce 2 vezme příslušný okresní úřad na základě oznámení podle odstavce 3 na vědomí a nerozhoduje o odnětí řidičského oprávnění.

§ 95

Pozastavení řidičského oprávnění

(1) V rámci řízení o podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění může příslušný okresní úřad rozhodnout o pozastavení řidičského oprávnění jako o předběžném opatření podle zvláštního právního předpisu.)

(2) Pozastavení řidičského oprávnění znamená, že držitel řidičského oprávnění nesmí po dobu platnosti tohoto pozastavení řídit motorová vozidla.

§ 96

Přezkoumání zdravotní způsobilosti

(1) Podmínění zdravotní způsobilosti podle § 93 odst. 1 nebo pozbytí zdravotní způsobilosti podle § 94 odst. 1 písm. a) se zjišťuje přezkoumáním zdravotní způsobilosti.

(2) Pro přezkoumání zdravotní způsobilosti platí obdobně ustanovení § 84 až 86.

(3) Příslušný okresní úřad v rámci řízení o podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění nařídí držiteli řidičského oprávnění, aby se ve stanovené lhůtě podrobil přezkoumání zdravotní způsobilosti podle odstavce 2, vyjdou-li najevo skutečnosti důvodně nasvědčující tomu, že držitel řidičského oprávnění je zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo zdravotně nezpůsobilý k řízení motorových vozidel.

(4) Držitel řidičského oprávnění je povinen podrobit se přezkoumání zdravotní způsobilosti ve stanovené lhůtě. Nemůže-li se držitel řidičského oprávnění ze závažného důvodu podrobit přezkoumání zdravotní způsobilosti ve stanovené lhůtě, oznámí tuto skutečnost neprodleně příslušnému okresnímu úřadu, který mu stanoví lhůtu náhradní.

(5) Nepodrobí-li se držitel řidičského oprávnění bez závažného důvodu přezkoumání zdravotní způsobilosti ve stanovené lhůtě ani ve lhůtě náhradní, považuje se za zdravotně nezpůsobilého k řízení motorových vozidel.

(6) Stanovená lhůta pro přezkoumání zdravotní způsobilosti podle odstavce 3 nesmí být kratší než 15 dní, náhradní lhůta podle odstavce 4 nesmí být kratší než 10 dní.

§ 97

Přezkoušení z odborné způsobilosti

(1) Pozbytí odborné způsobilosti podle § 93 odst. 2 písm. a) nebo § 94 odst. 1 písm. b) se zjišťuje přezkoušením z odborné způsobilosti.

(2) Přezkoušení z odborné způsobilosti se provádí podle zvláštního právního předpisu.⁴⁾

(3) Příslušný okresní úřad v rámci řízení o omezení nebo odnětí řídičského oprávnění nařídí držiteli řídičského oprávnění, aby se ve stanovené lhůtě podrobil přezkoušení z odborné způsobilosti podle odstavce 2, vyjdou-li najevo skutečnosti důvodně nasvědčující tomu, že držitel řídičského oprávnění pozbyl částečně nebo zcela odbornou způsobilost.

(4) Držitel řídičského oprávnění je povinen podrobit se přezkoušení z odborné způsobilosti ve stanovené lhůtě. Nemůže-li se držitel řídičského oprávnění ze závažného důvodu podrobit přezkoušení z odborné způsobilosti ve stanovené lhůtě, oznámí tuto skutečnost neprodleně příslušnému okresnímu úřadu, který mu stanoví lhůtu náhradní.

(5) Nepodrobí-li se držitel řídičského oprávnění bez závažného důvodu přezkoušení z odborné způsobilosti ve stanovené lhůtě ani se nepodrobí přezkoušení z odborné způsobilosti ve lhůtě náhradní, považuje se za odborně nezpůsobilého k řízení motorových vozidel.

(6) Stanovená lhůta pro přezkoušení z odborné způsobilosti podle odstavce 3 nesmí být kratší než 30 dní, náhradní lhůta podle odstavce 4 nesmí být kratší než 15 dní.

Zrušení podmínění nebo omezení řídičského oprávnění

§ 98

(1) Pokud pominuly důvody pro podmínění řídičského oprávnění podle § 93 odst. 1, rozhodne příslušný okresní úřad na základě žádosti o zrušení podmínění řídičského oprávnění.

(2) Žádost o zrušení podmínění řídičského oprávnění podává držitel řídičského oprávnění, kterému bylo řídičské oprávnění podmíněno, u příslušného okresního úřadu.

(3) Žádost podle odstavce 2 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno

- a) jméno a příjmení žadatele,
- b) adresa trvalého pobytu žadatele,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele,
- d) datum nabytí právní moci rozhodnutí o podmínění řídičského oprávnění,
- e) podmínění řídičského oprávnění, o jehož zrušení je žádáno.

(4) K žádosti podle odstavců 2 a 3 musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) posudek o zdravotní způsobilosti žadatele vydaný posuzujícím lékařem, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní.

(5) Po podání žádosti příslušný okresní úřad bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3 písm. a) až c) a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(6) Pro zjištění, zda pominuly důvody pro podmínění řídičského oprávnění podle § 93 odst. 1, platí obdobně ustanovení § 84 až 86.

§ 99

(1) Pokud pominuly důvody pro omezení řídičského oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti podle § 93 odst. 2 písm. b), rozhodne příslušný okresní úřad na základě žádosti o zrušení omezení řídičského oprávnění.

(2) Žádost o zrušení omezení řídičského oprávnění podává držitel řídičského oprávnění, kterému bylo řídičské oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti omezeno, u příslušného okresního úřadu. Žádost může podat nejdříve po uplynutí šesti měsíců ode dne, kdy rozhodnutí o omezení řídičského oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti se stalo vykonatelným nebo kdy se rozhodnutí o pozastavení řídičského oprávnění stalo vykonatelným.

(3) Žádost podle odstavce 2 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno

- a) jméno a příjmení žadatele,
- b) adresa trvalého pobytu žadatele,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele,
- d) datum vykonatelnosti rozhodnutí o omezení řídičského oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti,
- e) řídičské oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny, o jehož vrácení je žádáno.

(4) K žádosti podle odstavců 2 a 3 musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) doklad o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel zařazených do skupiny nebo podskupiny řídičského oprávnění podle odstavce 3 písm. e), který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní.

(5) Po podání žádosti příslušný okresní úřad bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3 písm. a) až c) a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(6) Pominutí důvodů pro omezení řídičského oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti se zjišťuje přezkoušením z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu.⁴⁾

Vrácení řídičského oprávnění

§ 100

(1) Pokud zcela nebo zčásti pominuly důvody pro odnětí řídičského oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti podle § 94 odst. 1 písm. a), rozhodne příslušný okresní úřad na základě

žádosti o vrácení řídičského oprávnění.

(2) Žádost o vrácení řídičského oprávnění podává osoba, které bylo řídičské oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti odňato, u příslušného okresního úřadu.

(3) Pokud od právní moci rozhodnutí o odnětí řídičského oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti uplynuly více než tři roky, musí žadatel podle odstavce 2 prokázat odbornou způsobilost.

(4) Žádost podle odstavce 2 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno

- a) jméno a příjmení žadatele,

- b) adresa trvalého pobytu žadatele,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele,
- d) datum nabytí právní moci rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti,
- e) řidičské oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny, o jehož vrácení je žádáno.

(5) K žádosti podle odstavců 2 a 4 musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) posudek o zdravotní způsobilosti vydaný posuzujícím lékařem, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní,
- c) doklad o odborné způsobilosti žadatele, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní, je-li žádost podávána v době podle odstavce 3.

(6) Po podání žádosti příslušný okresní úřad bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 4 písm. a) až c) a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(7) Pro zjištění, zda zcela nebo zčásti pominuly důvody pro odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti, platí obdobně ustanovení § 84 až 86.

(8) Odborná způsobilost podle odstavce 3 se zjišťuje přezkoušením z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu.⁴⁾

(9) Pokud se zjištěním podle odstavce 7 nebo přezkoušením z odborné způsobilosti podle odstavce 8 prokáže, že žadatel o vrácení řidičského oprávnění je zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel pouze s podmínkou nebo pouze zčásti odborně způsobilý k řízení motorových vozidel, příslušný okresní úřad vrácené řidičské oprávnění podmíní nebo omezí. Pro toto podmínění nebo omezení platí ustanovení § 93 odst. 5 obdobně.

§ 101

(1) Pokud zcela nebo zčásti pominuly důvody pro odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti podle § 94 odst. 1 písm. b), rozhodne příslušný okresní úřad na základě žádosti o vrácení řidičského oprávnění.

(2) Žádost o vrácení řidičského oprávnění podává osoba, které bylo řidičské oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti odňato, u příslušného okresního úřadu. Žádost může podat nejdříve po uplynutí šesti měsíců ode dne, kdy rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti se stalo vykonatelným nebo kdy se rozhodnutí o pozastavení řidičského oprávnění stalo vykonatelným.

(3) Žádost podle odstavce 2 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno

- a) jméno a příjmení žadatele,
- b) adresa trvalého pobytu žadatele,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele,
- d) datum vykonatelnosti rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti,
- e) řidičské oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny, o jehož vrácení je žádáno.

(4) K žádosti podle odstavců 2 a 3 musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,

b) doklad o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel zařazených do skupiny nebo podskupiny řídičského oprávnění podle odstavce 3 písm. e), který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní.

(5) Po podání žádosti příslušný okresní úřad bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3 písm. a) až c) a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(6) Plné nebo částečné pominutí důvodů pro odnětí řídičského oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti se zjišťuje přezkoušením z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu.⁴⁾

(7) Pokud se přezkoušením z odborné způsobilosti podle odstavce 6 prokáže, že žadatel o vrácení řídičského oprávnění je pouze zčásti odborně způsobilý k řízení motorových vozidel, příslušný okresní úřad vrácené řídičské oprávnění omezí. Pro toto omezení platí ustanovení § 93 odst. 5 obdobně.

§ 102

(1) Pokud pominuly důvody pro odnětí řídičského oprávnění podle § 94 odst. 1 písm. c), rozhodne o jeho vrácení příslušný okresní úřad na žádost osoby, které bylo řídičské oprávnění odňato.

(2) Žádost o vrácení podává osoba uvedená v odstavci 1 u příslušného okresního úřadu. Žádost může podat nejdříve poté, co pominuly důvody pro odnětí řídičského oprávnění podle § 94 odst. 1 písm. c).

(3) Žádost podle odstavce 2 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno

- a) jméno a příjmení žadatele,
- b) adresa trvalého pobytu žadatele,
- c) datum, místo narození a rodné číslo žadatele,
- d) datum vykonatelnosti rozhodnutí o odnětí řídičského oprávnění,
- e) příslušná skupina nebo podskupina řídičského oprávnění, o jehož vrácení je žádáno.

(4) K žádosti podle odstavců 2 a 3 musí být přiložen platný doklad totožnosti žadatele. Po podání žádosti příslušný okresní úřad bezodkladně prověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3 a doklad totožnosti vrátí žadateli.

DÍL 2

Řidičský průkaz

§ 103

(1) Řidičský průkaz je veřejná listina, která osvědčuje udělení řídičského oprávnění k řízení motorových vozidel zařazených do příslušné skupiny nebo podskupiny řídičského oprávnění a kterou držitel prokazuje své jméno, příjmení, rodné číslo a podobu, jakož i další údaje v ní zapsané podle tohoto zákona.

(2) Řidičský průkaz nesmí být ponecháván a přijímán jako zástava a odebírán při vstupu do objektů nebo na pozemky.

§ 104

Druhy řídičských průkazů

(1) V České republice se vydává řidičský průkaz České republiky (dále jen "řidičský průkaz") a mezinárodní řidičský průkaz vydaný Českou republikou (dále jen "mezinárodní řidičský průkaz").

(2) K řízení motorových vozidel na území České republiky opravňují

- a) řidičský průkaz,
- b) řidičský průkaz vydaný členským státem Evropských společenství (dále jen "řidičský průkaz Evropských společenství"),
- c) řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968) a Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949) (dále jen "řidičský průkaz vydaný cizím státem"),
- d) mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968) a Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949) (dále jen "mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem"), jsou-li v době řízení motorového vozidla na území České republiky platné.

(3) Mezinárodní řidičský průkaz neopravňuje k řízení motorových vozidel na území České republiky.

(4) Mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968) platí pro řízení motorových vozidel na území České republiky po dobu tří let ode dne vydání, mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949) platí pro řízení motorových vozidel na území České republiky po dobu jednoho roku ode dne vydání.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví vzor řidičského průkazu, mezinárodního řidičského průkazu, řidičského průkazu vzoru Evropských společenství a vzorové provedení řidičského průkazu vydaného cizím státem a mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem.

§ 105

Údaje zapisované do řidičského průkazu

(1) Řidičský průkaz obsahuje tyto údaje:

- a) jméno a příjmení držitele,
- b) datum a místo narození držitele,
- c) rodné číslo držitele,
- d) fotografii nebo jinou formou pořízenou podobenku držitele,
- e) obec trvalého pobytu držitele,
- f) podpis držitele,
- g) skupiny a podskupiny řidičského oprávnění, jejichž udělení držiteli řidičský průkaz osvědčuje, a datum prvního udělení řidičského oprávnění pro každou skupinu a podskupinu řidičského oprávnění,
- h) datum vydání řidičského průkazu,
- i) datum platnosti řidičského průkazu,
- j) název, sídlo a otisk razítka úřadu, který řidičský průkaz vydal,

k) sérii a číslo řidičského průkazu,

l) záznamy o omezení řidičského oprávnění podle § 93, § 100 odst. 9 a § 101 odst. 7.

(2) Do řidičského průkazu je možno na žádost držitele řidičského oprávnění zapsat označení absolventa vyšší odborné školy (dále jen "označení"), akademický titul, stavovské označení, jiný titul absolventa vysoké školy (dále jen "titul") nebo vědeckou hodnost.) Získal-li občan více označení, titulů nebo vědeckých hodností, zapíše se na jeho návrh pouze jedno označení, jeden titul nebo jedna vědecká hodnost, kterou občan určí.

(3) Pokud je pořízení podpisu držitele řidičského průkazu spojeno s těžko překonatelnou překážkou, nahradí se otiskem palce ruky.

(4) Řidičský průkaz obsahuje místo pro datový čip, do kterého se zapisují strojově čitelné údaje o názvu dokladu, kódu České republiky jako vydávajícího státu, jménu a příjmení držitele, čísle a sérii řidičského průkazu, skupině a podskupině řidičských oprávnění a o omezení řidičského oprávnění.

(5) Prováděcí právní předpis upraví způsob zápisu údajů podle odstavců 1 a 2 v řidičském průkazu a podrobnosti o velikosti a umístění místa pro datový čip v řidičském průkazu.

Údaje zapisované do mezinárodního řidičského průkazu

§ 106

(1) Mezinárodní řidičský průkaz obsahuje tyto údaje:

- a) jméno a příjmení držitele,
- b) datum a místo narození držitele,
- c) fotografii nebo jinou formou pořízenou podobenku držitele,
- d) obec trvalého pobytu držitele,
- e) skupiny a podskupiny řidičského oprávnění, jejichž držení mezinárodní řidičský průkaz osvědčuje,
- f) datum vydání mezinárodního řidičského průkazu,
- g) datum platnosti mezinárodního řidičského průkazu,
- h) název, sídlo a otisk razítka úřadu, který mezinárodní řidičský průkaz vydal,
- i) sérii a číslo mezinárodního řidičského průkazu,
- j) sérii a číslo řidičského průkazu, na základě kterého byl mezinárodní řidičský průkaz vydán,
- k) záznamy o omezení řidičského oprávnění podle § 93, § 100 odst. 9 a § 101 odst. 7.

(2) Do mezinárodního řidičského průkazu je možno na žádost držitele řidičského oprávnění zapsat označení, titul nebo vědeckou hodnost. Získal-li občan více označení, titulů nebo vědeckých hodností, zapíše se na jeho návrh pouze jedno označení, jeden titul nebo jedna vědecká hodnost, kterou občan určí.

(3) Platnost mezinárodního řidičského průkazu se stanoví shodně s dobou platnosti řidičského průkazu, na jehož základě byl mezinárodní řidičský průkaz vydán, nejdéle však na dobu tří let ode dne vydání, jde-li o mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968), a na dobu jednoho roku ode dne vydání, jde-

li o mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949).

(4) Prováděcí právní předpis stanoví způsob zápisu údajů podle odstavců 1 a 2.

§ 107

(1) Byl-li držitel mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem uložen soudem nebo příslušným správním úřadem³⁰⁾ trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel nebo bylo-li mu pravomocným rozhodnutím okresního úřadu podmíněno nebo omezeno podle § 93 nebo odňato podle § 94 řidičské oprávnění, zapíše okresní úřad tuto skutečnost do mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem; okresní úřad současně oznámí tuto skutečnost orgánu cizího státu, který mezinárodní řidičský průkaz vydal.

(2) Okresním úřadem příslušným k provedení zápisu a oznámení podle odstavce 1 je okresní úřad, který vydal rozhodnutí o podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění nebo který uložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel nebo v jehož územním obvodu je soud, který uložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel.

(3) Prováděcí právní předpis upraví způsob zápisu trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel a zápisu o podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění do mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem a formu a způsob oznámení podle odstavce 1.

§ 108

Změna údajů v řidičském průkazu nebo mezinárodním řidičském průkazu

(1) Změnu údajů, které jsou zaznamenávány v řidičském průkazu, je držitel řidičského průkazu povinen do pěti pracovních dnů ode dne, kdy ke změně došlo, oznámit příslušnému okresnímu úřadu.

(2) Při změně údajů zaznamenávaných v řidičském průkazu vydá příslušný okresní úřad držiteli řidičského průkazu nový řidičský průkaz.

(3) Podle ustanovení odstavců 1 a 2 se postupuje i v případě změny údajů zaznamenávaných v mezinárodním řidičském průkazu.

Vydání řidičského průkazu

§ 109

(1) Řidičský průkaz se vydá osobě, které bylo uděleno řidičské oprávnění.

(2) Řidičský průkaz se rovněž vydá držiteli řidičského oprávnění,

- a) kterému bylo rozšířeno řidičské oprávnění o další skupinu nebo podskupinu řidičského oprávnění,
- b) kterému bylo podmíněno nebo omezeno řidičské oprávnění nebo který se vzdal některé skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění podle § 93,

- c) kterému bylo zrušeno podmínění nebo omezení řidičského oprávnění podle § 98 nebo § 99,
- d) kterému končí platnost řidičského průkazu nebo jehož řidičský průkaz je neplatný podle § 118,
- e) který žádá o výměnu řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo řidičského průkazu vzoru Evropských společenství za řidičský průkaz,
- f) který žádá o vydání řidičského průkazu z důvodu změny údajů uvedených v řidičském průkazu podle § 108.

(3) Podkladem pro vydání řidičského průkazu pro osobu uvedenou v odstavci 1 a pro držitele řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. a) je žádost o udělení řidičského oprávnění nebo o rozšíření řidičského oprávnění podle § 92.

(4) Podkladem pro vydání řidičského průkazu pro držitele řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. b) je rozhodnutí o podmínění nebo omezení řidičského oprávnění podle § 93.

(5) Podkladem pro vydání řidičského průkazu pro držitele řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. c) je rozhodnutí o zrušení podmínění nebo omezení řidičského oprávnění podle § 98 a 99.

(6) Podkladem pro vydání řidičského průkazu pro držitele řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. d), e) a f) je žádost o vydání řidičského průkazu.

(7) Žádost o vydání řidičského průkazu podle odstavce 6 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno

- a) jméno a příjmení žadatele,
- b) adresa trvalého pobytu žadatele na území České republiky, pokud žadatel neprokáže, že se na území České republiky připravuje na výkon povolání po dobu nejméně šesti měsíců,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele.

(8) K žádosti o vydání řidičského průkazu podle odstavců 6 a 7 musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) jedna fotografie podle § 92 odst. 4 písm. e),
- c) řidičský průkaz, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 1 písm. d),
- d) řidičský průkaz vydaný cizím státem nebo mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem nebo řidičský průkaz vzoru Evropských společenství, o jehož výměnu je žádáno, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 2 písm. e),
- e) řidičský průkaz žadatele, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 2 písm. f).

(9) Po podání žádosti podle odstavců 6, 7 a 8 příslušný okresní úřad bezodkladně

- a) ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 7 písm. a) až c) a doklad totožnosti vrátí žadateli,
- b) zaznamená z řidičského průkazu, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 2 písm. d), nebo z řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo řidičského průkazu Evropských společenství, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 2 písm. e), nebo z řidičského průkazu, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 2 písm. f), údaje potřebné pro vydání řidičského průkazu a vrátí řidičský průkaz vydaný

cizím státem nebo řidičský průkaz Evropských společenství nebo řidičský průkaz žadateli.

(10) Prováděcí právní předpis stanoví vzor žádosti o vydání řidičského průkazu podle odstavců 6 a 7.

§ 110

(1) Řidičský průkaz vydá držiteli řidičského oprávnění příslušný okresní úřad.

(2) Jsou-li splněny podmínky pro vydání řidičského průkazu, vydá příslušný okresní úřad řidičský průkaz

- a) osobě, které bylo uděleno řidičské oprávnění, nebo držiteli řidičského oprávnění, kterému bylo řidičské oprávnění rozšířeno o další skupinu nebo podskupinu řidičského oprávnění, v den, kdy bylo rozhodnuto o udělení nebo rozšíření řidičského oprávnění podle § 92,
- b) držiteli řidičského oprávnění, kterému bylo podmíněno nebo omezeno řidičské oprávnění nebo který se vzdal některé skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění podle § 93 nebo zrušeno podmínění nebo omezení řidičského oprávnění podle § 98 nebo § 99, v den nabytí právní moci rozhodnutí o podmínění nebo omezení řidičského oprávnění nebo rozhodnutí o zrušení podmínění nebo omezení řidičského oprávnění,
- c) držiteli řidičského oprávnění, který žádá o výměnu řidičského průkazu, jehož platnost končí nebo je neplatný, nebo řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo řidičského průkazu Evropských společenství za řidičský průkaz, nebo který žádá o vydání řidičského průkazu z důvodu změny údajů uvedených v řidičském průkazu, do 15 pracovních dnů ode dne podání žádosti o vydání řidičského průkazu podle § 109 odst. 6, 7 a 8.

(3) Osoba nebo držitel řidičského oprávnění, kterému má být vydán řidičský průkaz podle § 109 odst. 1 nebo 2, je povinen převzít řidičský průkaz osobně na příslušném okresním úřadu. Je-li držiteli řidičského oprávnění vydáván řidičský průkaz podle § 109 odst. 2 písm. d), e) nebo f), je držitel řidičského oprávnění povinen zároveň s převzetím řidičského průkazu odevzdat neplatný řidičský průkaz nebo řidičský průkaz vydaný cizím státem nebo řidičský průkaz Evropských společenství nebo řidičský průkaz obsahující již neplatné údaje.

(4) Držitel řidičského oprávnění nesmí mít více než jeden platný řidičský průkaz.

(5) Držitel řidičského průkazu ani jiná neoprávněná osoba nesmí v řidičském průkazu provádět žádné zápisy, změny, opravy nebo úpravy.

(6) Prováděcí předpis upraví způsob nakládání s tiskopisy řidičských průkazů při vydávání řidičských průkazů.

§ 111

Vydání mezinárodního řidičského průkazu

(1) Mezinárodní řidičský průkaz se vydává držiteli řidičského oprávnění na základě jeho žádosti.

(2) S žádostí o vydání mezinárodního řidičského průkazu musí držitel řidičského oprávnění předložit

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) platný řidičský průkaz žadatele nebo platný řidičský průkaz žadatele vydaný cizím státem,
- c) jednu fotografii podle § 92 odst. 4 písm. e).

(3) Držitel řidičského oprávnění má při splnění podmínek podle odstavce 2 právní nárok na vydání mezinárodního řidičského průkazu osvědčujícího řidičské oprávnění k řízení motorových vozidel v rozsahu jeho řidičského oprávnění.

(4) Mezinárodní řidičský průkaz vydá držiteli řidičského oprávnění příslušný okresní úřad.

(5) Jsou-li splněny podmínky pro vydání mezinárodního řidičského průkazu, příslušný okresní úřad vydá mezinárodní řidičský průkaz bezodkladně po podání žádosti o vydání mezinárodního řidičského průkazu.

(6) Žadatel o vydání mezinárodního řidičského průkazu je povinen převzít mezinárodní řidičský průkaz osobně na příslušném okresním úřadě.

(7) Držitel řidičského oprávnění nesmí mít více než jeden platný mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968) a více než jeden platný mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949).

(8) Držitel mezinárodního řidičského průkazu ani jiná neoprávněná osoba nesmí v mezinárodním řidičském průkazu provádět žádné zápisy, změny, opravy nebo úpravy.

(9) Prováděcí právní předpis upraví způsob nakládání s tiskopisy mezinárodních řidičských průkazů při vydávání mezinárodních řidičských průkazů.

§ 112

Vydání duplikátu řidičského průkazu nebo mezinárodního řidičského průkazu

(1) Za řidičský průkaz nebo mezinárodní řidičský průkaz ztracený, odcizený, poškozený nebo zničený se vydává duplikát řidičského průkazu nebo duplikát mezinárodního řidičského průkazu.

(2) Pro vydání duplikátu řidičského průkazu platí obdobně § 109 odst. 6, 7, 8 písm. a) a b) a odst. 9 a § 110 odst. 1, 3, 4, 5 a 6. Duplikát řidičského průkazu vydá příslušný okresní úřad

bezodkladně po podání žádosti o vydání duplikátu řidičského průkazu.

(3) Pro vydání duplikátu mezinárodního řidičského průkazu platí obdobně § 111.

(4) K žádosti o vydání duplikátu řidičského průkazu nebo duplikátu mezinárodního řidičského průkazu za poškozený řidičský průkaz nebo poškozený mezinárodní řidičský průkaz musí žadatel přiložit tento poškozený řidičský průkaz nebo poškozený mezinárodní řidičský průkaz.

§ 113

Odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu

(1) Řidičský průkaz je povinen odevzdat držitel řidičského průkazu, jehož řidičský průkaz je neplatný nebo kterému bylo

- a) podmíněno nebo omezeno řídičské oprávnění nebo který se vzdal některé skupiny nebo podskupiny řídičského oprávnění podle § 93,
- b) odňato řídičské oprávnění nebo který se vzdal řídičského oprávnění podle § 94,
- c) pozastaveno řídičské oprávnění podle § 95,
- d) zrušeno podmínění nebo omezení řídičského oprávnění podle § 98 nebo § 99.

(2) Držitel řídičského průkazu je povinen odevzdat řídičský průkaz podle odstavce 1 příslušnému okresnímu úřadu do pěti pracovních dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o omezení řídičského oprávnění nebo rozhodnutí o odňtí řídičského oprávnění nebo rozhodnutí o pozastavení řídičského oprávnění nebo rozhodnutí o zrušení omezení řídičského oprávnění.

(3) V případě vzdání se některé skupiny nebo podskupiny řídičského oprávnění podle § 93 odst. 2 písm. c) nebo vzdání se řídičského oprávnění podle § 94 odst. 2 je držitel řídičského průkazu povinen odevzdat řídičský průkaz příslušnému okresnímu úřadu zároveň s oznámením o vzdání se některé skupiny nebo podskupiny řídičského oprávnění podle § 93 odst. 3 nebo s oznámením o vzdání se řídičského oprávnění podle § 94 odst. 3.

(4) Zemřel-li držitel řídičského oprávnění, jsou pozůstalí nebo osoba, která pozůstalost zemřelého vyřizuje, povinni odevzdat bez zbytečného odkladu řídičský průkaz zemřelého okresnímu úřadu příslušnému podle místa posledního trvalého pobytu zemřelého.

(5) Při odevzdání řídičského průkazu vydá příslušný okresní úřad doklad o odevzdání řídičského průkazu. V dokladu musí být uvedeno

- a) jméno a příjmení držitele řídičského průkazu,
- b) adresa trvalého pobytu držitele řídičského průkazu,
- c) datum a místo narození a rodné číslo držitele řídičského průkazu,
- d) série, číslo a datum vydání odevzdaného řídičského průkazu,
- e) datum odevzdání řídičského průkazu.

(6) Při odevzdání řídičského průkazu podle odstavce 1 písm. a) a d) předloží držitel řídičského průkazu zároveň svůj platný doklad totožnosti a jednu fotografii, aby mu mohl příslušný okresní úřad vydat řídičský průkaz podle § 109 odst. 2 písm. b) a c) a § 110 odst. 2 písm. b).

(7) Příslušný okresní úřad v případě uvedeném v odstavci 6 bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 5 písm. a) až c) a doklad totožnosti vrátí držiteli řídičského průkazu.

(8) Odstavce 1 až 7 platí i pro odevzdání mezinárodního řídičského průkazu.

(9) Prováděcí právní předpis upraví postup okresního úřadu při odevzdání řídičského průkazu a mezinárodního řídičského průkazu, nakládání s odevzdanými řídičskými průkazy a mezinárodními řídičskými průkazy a stanoví vzor dokladu o odevzdání řídičského průkazu a mezinárodního řídičského průkazu.

§ 114

Vrácení řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu

(1) Bylo-li rozhodnuto o vrácení řidičského oprávnění podle § 100, 101 nebo § 102 nebo bylo-li zrušeno nebo pozbylo-li účinnosti pozastavení řidičského oprávnění podle § 95, příslušný okresní úřad vrátí držiteli řidičského oprávnění řidičský průkaz odevzdaný podle § 113 odst. 1 písm. b) a c) bezodkladně poté, co rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění nebo zrušení pozastavení řidičského oprávnění nabylo právní moci, nebo poté, co pozastavení řidičského oprávnění pozbylo účinnosti.

(2) Rozhodl-li příslušný okresní úřad při vrácení řidičského oprávnění o podmíněni nebo omezení řidičského oprávnění podle § 100 odst. 9 a § 101 odst. 7, předloží držitel řidičského oprávnění příslušnému okresnímu úřadu po nabytí právní moci rozhodnutí o podmíněni nebo omezení řidičského oprávnění svůj platný doklad totožnosti a jednu fotografii, aby mu mohl příslušný okresní úřad vydat řidičský průkaz podle § 109 odst. 2 písm. b) a § 110 odst. 2 písm. b).

(3) Příslušný okresní úřad v případě uvedeném v odstavci 2 bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje o jménu a příjmení, adrese trvalého pobytu, datu a místu narození a rodném čísle držitele řidičského oprávnění a doklad totožnosti vrátí držiteli řidičského oprávnění.

(4) Odstavce 1 až 3 platí i pro vrácení mezinárodního řidičského průkazu.

§ 115

Ztráta, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu

(1) Ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu je držitel řidičského oprávnění povinen neprodleně ohlásit příslušnému okresnímu úřadu.

(2) Zároveň s ohlášením podle odstavce 1 je držitel řidičského oprávnění povinen předložit příslušnému okresnímu úřadu platný doklad totožnosti.

(3) Příslušný okresní úřad vydá držiteli řidičského oprávnění bezodkladně po ohlášení podle odstavce 1 potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu. V potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu musí být uvedeno

- a) jméno a příjmení držitele řidičského oprávnění,
- b) adresa trvalého pobytu držitele řidičského oprávnění,
- c) datum a místo narození a rodné číslo držitele řidičského oprávnění,
- d) skupiny a podskupiny řidičského oprávnění a datum jejich prvního udělení,
- e) datum ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu,
- f) datum vydání potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu.

(4) Příslušný okresní úřad v případě uvedeném v odstavci 3 bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje uvedené v odstavci 3 písm. a) až c) a doklad totožnosti vrátí

držiteli řidičského oprávnění.

(5) Potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu platí 30 dní ode dne jeho vydání, po tuto dobu nahrazuje držiteli řidičského oprávnění řidičský průkaz.

(6) Po uplynutí doby platnosti oznámení o ztrátě, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu příslušný okresní úřad vystaví držiteli řidičského oprávnění duplikát řidičského průkazu podle § 112.

(7) Odstavce 1 až 6 platí i pro ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení mezinárodního řidičského průkazu.

(8) Prováděcí právní předpis stanoví vzor potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu nebo mezinárodního řidičského průkazu.

§ 116

Výměna řidičského průkazu vydaného cizím státem, mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo řidičského průkazu Evropských společenství

(1) Cizinec, který je držitelem řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo řidičského průkazu Evropských společenství a byl mu povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt,) je povinen do 3 měsíců ode dne povolení dlouhodobého nebo trvalého pobytu požádat příslušný okresní úřad o výměnu řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo řidičského průkazu Evropských společenství za řidičský průkaz.

(2) Osoba, která je držitelem řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo řidičského průkazu Evropských společenství, má na území České republiky trvalý pobyt a zdržuje se na tomto území více než 185 kalendářních dní v roce, je povinna požádat příslušný okresní úřad o výměnu řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo řidičského průkazu Evropských společenství za řidičský průkaz.

(3) Pro žádost o výměnu řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo řidičského průkazu Evropských společenství podle odstavců 1 a 2 platí obdobně § 109 odst. 7, 8 a 9 a § 110 odst. 2 písm. c), odst. 3, 4 a 5.

(4) Příslušný okresní úřad vymění řidičský průkaz vydaný cizím státem nebo řidičský průkaz Evropských společenství za řidičský průkaz, je-li řidičský průkaz vydaný cizím státem nebo řidičský průkaz Evropských společenství platný. Řidičský průkaz vydaný cizím státem nebo řidičský průkaz Evropských společenství, ve kterém je zaznamenáno, že jeho držitel byl uložen trest zákazu řízení motorových vozidel, je pro účel výměny za řidičský průkaz považován za neplatný.

(5) Příslušný okresní úřad, který vyměnil řidičský průkaz podle odstavce 1 nebo 2, vrátí řidičský průkaz vydaný cizím státem nebo řidičský průkaz Evropských společenství státu, který tento řidičský průkaz vydal.

(6) Prováděcí právní předpis upraví podrobnosti postupu při vracení řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo řidičského průkazu Evropských společenství podle odstavce 5.

§ 117

Žádosti a oznámení podle § 92 až 94, § 98 až 102, § 108 až 112, § 114 až 116 může podat žadatel nebo držitel řidičského oprávnění i poštou nebo elektronickou formou. V

takovém případě musí být podpis žadatele nebo držitele řidičského oprávnění na žádosti nebo oznámení úředně ověřen nebo ověřen podle zvláštního právního předpisu.) Doklad totožnosti žadatel nebo držitel řidičského oprávnění nepřikládá.

§ 118

Neplatnost řidičských průkazů

(1) Řidičský průkaz nebo mezinárodní řidičský průkaz je neplatný, jestliže

- a) uplynula doba jeho platnosti,
- b) údaje o řidičském oprávnění v něm uvedené neodpovídají skutečnosti,
- c) jsou v něm neoprávněně provedeny zápisy, změny, opravy nebo úpravy,
- d) je poškozený tak, že záznamy v něm uvedené jsou nečitelné.

(2) Řidičský průkaz vydaný cizím státem nebo řidičský průkaz Evropských společenství, jehož držitelem je osoba, která je přihlášená k dlouhodobému nebo trvalému pobytu v České republice, je neplatný, jestliže jeho držitel nepožádal o výměnu řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo řidičského průkazu Evropských společenství za řidičský průkaz podle § 116 odst. 1 nebo odst. 2.

HLAVA IV

REGISTR ŘIDIČŮ

§ 119

(1) Registr řidičů je evidencí údajů vztahujících se k účastníkům provozu na pozemních komunikacích.

(2) Registr řidičů obsahuje

- a) osobní údaje o řidiči uvedené v řidičském průkazu a v mezinárodním řidičském průkazu,
- b) evidenci vydaných řidičských průkazů,
- c) evidenci skupin a podskupin udělených řidičských oprávnění,
- d) evidenci vydaných mezinárodních řidičských průkazů,
- e) evidenci řidičských průkazů vydaných výměnou za řidičský průkaz vydaný cizím státem nebo řidičský průkaz Evropských společenství,
- f) evidenci odevzdaných řidičských průkazů a mezinárodních řidičských průkazů,
- g) evidenci spáchaných přestupků proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, za které byla uložena pokuta vyšší než 2 000 Kč, a to po dobu tří let od jejich spáchání,
- h) údaje o odnětí řidičských oprávnění pro ztrátu zdravotní nebo odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a jejich navrácení,
- i) údaje o zákazech činnosti spočívajících v zákazu řízení motorových vozidel uložených soudem za spáchané trestné činy nebo správním orgánem za spáchané přestupky,
- j) evidenci vydaných řidičských průkazů za průkazy ztracené, zničené nebo neupotřebitelné

§ 120

(1) Registr řidičů vede okresní úřad.

(2) Jestliže držitel řidičského průkazu změní trvalý pobyt, je povinen oznámit do 5 pracovních dnů změnu okresnímu úřadu v místě nového trvalého pobytu. V souvislosti s touto změnou předloží řidičský průkaz. Okresní úřad v místě nového trvalého pobytu provede evidenční úkony a zapíše změny do řidičského průkazu nebo vydá řidičský průkaz nový.

3) Záznamy o spáchaných přestupcích proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, záznamy o odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu zdravotní nebo odborné způsobilosti a záznamy o zákazech činnosti spočívajících v zákazu řízení motorových vozidel uložených soudem nebo správním orgánem se do registru řidičů zapisují až po nabytí právní moci příslušných rozhodnutí. Příslušná rozhodnutí uvedená v předchozí větě jsou orgány, které je vydaly, povinny zaslat okresnímu úřadu příslušnému podle místa trvalého pobytu občana.

§ 121

Výdej dat z registru řidičů

(1) Příslušný okresní úřad je oprávněn poskytnout údaje z registru řidičů na základě písemné žádosti pouze

- a) orgánům státní správy v rozsahu potřebném k plnění jejich úkolů,
- b) soudům všech stupňů, státním zastupitelstvím všech stupňů,
- c) orgánům a organizacím, které jsou pověřeny zvláštními předpisy k práci s těmito údaji, například pojišťovně ke zjištění údajů o řidiči, který byl účastníkem dopravní nehody nebo takovou nehodu zavinil,
- d) orgánům činným v trestním řízení,
- e) obcím v rozsahu potřebném pro jejich činnost,
- f) fyzickým osobám, pokud jde o údaje o nich vedené,
- g) jiným fyzickým nebo právnickým osobám na základě písemného souhlasu osoby, o jejíž údaje fyzická nebo právnická osoba žádá, ověřeného příslušným orgánem.

(2) Výpis údajů z registru řidičů se řídí, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak, zvláštním právním předpisem.)

(3) Ministerstvo vnitra, policie, Vojenská policie a Bezpečnostní informační služba musí mít zajištěny přímý přístup do registru řidičů.

§ 122

Centrální registr řidičů

(1) Ministerstvo vede centrální registr řidičů. Příslušný okresní úřad předává aktualizované podklady do centrálního registru.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví způsob vedení záznamů v registru řidičů, podrobnosti o údajích vedených v registru řidičů a způsob předávání podkladů do

centrálního registru řidičů.

§ 123

Evidence dopravních nehod a centrální evidence dopravních nehod

- (1) Evidenci dopravních nehod vede policie.
- (2) Evidence dopravních nehod obsahuje
 - a) údaje o účastnících dopravní nehody,
 - b) údaje o vozidlech, která měla účast na dopravní nehodě,
 - c) údaje o místě a době dopravní nehody,
 - d) údaje o příčinách dopravní nehody.
- (3) Centrální evidenci dopravních nehod vede Ministerstvo vnitra. Policie předává aktualizované podklady do centrální evidence dopravních nehod.
- (4) Pro výdej údajů z evidence dopravních nehod platí obdobně ustanovení § 121.
- (5) Prováděcí právní předpis stanoví způsob vedení záznamů v evidenci dopravních nehod, podrobnosti o údajích vedených v evidenci dopravních nehod a způsob předávání podkladů do centrální evidence dopravních nehod.

HLAVA V STÁTNÍ SPRÁVA

§ 124

Působnost ministerstev, okresních úřadů a policie

- (1) Státní správu ve věcech provozu na pozemních komunikacích vykonává ministerstvo, které je ústředním orgánem státní správy ve věcech provozu na pozemních komunikacích, okresní úřad, Ministerstvo vnitra a policie.
- (2) Ministerstvo
 - a) povoluje výjimky podle § 43 odst. 5 a § 83 odst. 5,
 - b) stanoví po písemném vyjádření Ministerstva vnitra místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích na dálnici a rychlostní silnici¹⁾ a užití zařízení pro provozní informace na dálnici a rychlostní silnici,¹⁾
 - c) schvaluje na žádost a náklady výrobce nebo výhradního dovozce provedení a používání dopravních značek, světelných a akustických signálů, dopravních zařízení a zařízení pro provozní informace,
 - d) rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí okresního úřadu vydaného podle tohoto zákona,
 - e) vede centrální registr řidičů,
 - f) zabezpečuje výrobu a distribuci řidičských průkazů, mezinárodních řidičských průkazů a dalších dokladů stanovených tímto zákonem,

g) provádí prevenci v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

(3) Okresní úřad

- a) povoluje výjimky podle § 43 odst. 5,
- b) stanoví po písemném vyjádření příslušného okresního ředitelství policie místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích na silnici,¹⁾ kromě rychlostní silnice, a na místní komunikaci¹⁾ a užití zařízení pro provozní informace na silnici,¹⁾ kromě rychlostní silnice, a na místní komunikaci,¹⁾
- c) pověřuje osoby oprávněné k zastavování vozidel podle § 79 odst. 1 písm. j),
- d) uděluje, podmiňuje, omezuje, odnímá a vrací řidičské oprávnění a zrušuje podmínění nebo omezení řidičského oprávnění,
- e) nařizuje přezkoumání zdravotní způsobilosti držitele řidičského oprávnění,
- f) nařizuje přezkoušení z odborné způsobilosti držitele řidičského oprávnění,
- g) vydává a vyměňuje řidičské průkazy a mezinárodní řidičské průkazy a vydává duplikáty řidičských průkazů a mezinárodních řidičských průkazů,
- h) vyměňuje řidičské průkazy vydané cizím státem a řidičské průkazy Evropských společenství podle § 116,
- i) zapisuje do mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem skutečnosti podle § 107 a oznamuje je orgánu cizího státu, který tento mezinárodní řidičský průkaz vydal,
- j) vede registr řidičů a vydává data z registru řidičů,
- k) vydává speciální označení vozidel podle § 67 osobám, kterým byly přiznány mimořádné výhody druhého nebo třetího stupně podle zvláštního právního předpisu,)
- l) projednává přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle zvláštního právního předpisu,³⁰⁾
- m) provádí prevenci v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

(4) Ministerstvo vnitra vede centrální evidenci dopravních nehod.

(5) Policie vykonává dohled na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích tím, že

- a) kontroluje dodržování povinností účastníků a pravidel provozu na pozemních komunikacích a podílí se na jeho řízení,
- b) objasňuje dopravní nehody,
- c) vede evidenci dopravních nehod,
- d) projednává v blokovém řízení přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle zvláštního právního předpisu.³⁰⁾

(6) Při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích jsou příslušníci Policie ve služebním stejnokroji oprávněni zejména

- a) dávat pokyny k řízení provozu na pozemních komunikacích,
- b) zastavovat vozidla,
- c) zabránit v jízdě řidiči, pokud by pokračování v jízdě znamenalo ohrožení bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích nebo pokud lze mít důvodně za to, že vozidlo bylo odcizeno nebo není zaevidováno předepsaným způsobem nebo je v

provozu na pozemních komunikacích užíváno pod jinou než přidělenou registrační značkou nebo bez registrační značky,

- d) zakázat řidiči jízdu na nezbytně nutnou dobu nebo mu přikázat směr jízdy, vyžaduje-li to bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, popřípadě jiný veřejný zájem,
- e) vyzvat řidiče k dechové zkoušce ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem, a v případě pozitivního zjištění i k lékařskému vyšetření s odběrem krve nebo moči k tomuto zjištění,
- f) vyzvat řidiče k odbornému lékařskému vyšetření, není-li ovlivněn návykovou látkou,
- g) vyzvat řidiče motorového vozidla k předložení dokladů k řízení a provozu vozidla podle § 6 odst. 3,
- h) vyzvat řidiče motorového vozidla ke kontrole maximální přípustné hmotnosti na nápravu, maximální přípustné hmotnosti vozidla nebo jízdní soupravy nebo technického stavu vozidla nebo jízdní soupravy,
- i) rozhodnout o odstranění vozidla, je-li překážkou provozu na pozemní komunikaci,
- j) použít technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla podle zvláštního právního předpisu.)

§ 125

Pokuty

(1) Okresní úřad uloží pokutu do 100 000 Kč fyzické osobě podnikající podle zvláštního právního předpisu²⁸⁾ nebo právnické osobě, která jako provozovatel vozidla

- a) přikázala nebo dovolila, aby bylo v provozu na pozemních komunikacích použito vozidla, které nesplňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem,²⁾
- b) svěřila řízení vozidla osobě, která nesplňovala podmínky podle § 3 odst. 2 a § 5 odst. 2 písm. b) a c),
- c) svěřila řízení motorového vozidla osobě, která nesplňovala podmínky podle § 3 odst. 3
- d) nezajistila, aby barevné provedení a označení vozidla bylo provedeno tak, aby nebylo zaměnitelné se zvláštním barevným provedením a označením vozidel Vojenské policie¹²⁾ a policie¹³⁾ a celní správy.¹⁴⁾

(2) Pokutu lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy se okresní úřad o protiprávním jednání podle odstavce 1 dověděl, nejpozději však do dvou let ode dne, kdy k tomuto jednání došlo nebo kdy protiprávní jednání ještě trvalo. Pokutu nelze uložit, uplynula-li od protiprávního jednání doba delší než tři roky.

(3) Okresní úřad pokutu rovněž vybere. Na vymáhání pokut se vztahují předpisy o správě daní a poplatků.)

(4) Při stanovení pokuty se přihlíží k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání.

(5) Pokuty uložené a vybrané podle tohoto zákona jsou příjmem státního rozpočtu.

HLAVA VI

SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 126

(1) Podle tohoto zákona se vydávají řidičské průkazy též osobám, které plní úkoly podle zvláštních právních předpisů.)

(2) U osob, které jsou členy zastupitelských úřadů cizích států nebo zahraničních služeb akreditovaných v České republice, plní funkci příslušného okresního úřadu ministerstvo.

§ 127

(1) Zaměstnanci ministerstva, okresních úřadů a další osoby, které zabezpečují výrobu a vyplňování řidičských průkazů, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděli při provádění tohoto zákona nebo v přímé souvislosti s ním. Povinnost mlčenlivosti jim trvá i po skončení pracovního nebo služebního poměru.

(2) Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být osoby uvedené v odstavci 1 zproštěny

- a) pouze občanem, jehož se skutečnosti, které jsou předmětem povinnosti zachovávat mlčenlivost, týkají, nebo
- b) vedoucím zaměstnancem, a to ve veřejném zájmu a písemnou formou s uvedením rozsahu a účelu zproštění povinnosti zachovávat mlčenlivost.

(3) Ustanoveními odstavců 1 a 2 není dotčena povinnost osob uvedených v odstavci 1 oznamovat určité skutečnosti orgánům příslušným podle zvláštních právních předpisů.

§ 128

(1) Kopii nebo opis pravomocného rozsudku, kterým byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, jsou povinny soudy všech stupňů zaslat příslušnému okresnímu úřadu.

(2) Kopii nebo opis pravomocného rozhodnutí správního orgánu, kterým byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, jsou povinny správní orgány, které je vydaly, zaslat příslušnému okresnímu úřadu.

(3) Oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení za přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích jsou orgány policie nebo Vojenské policie povinny zaslat do pěti pracovních dnů po projednání přestupku příslušnému okresnímu úřadu.

§ 129

Vztah ke správnímu řádu

(1) Na rozhodování podle § 92, 93, 94, 95, 98, 99, 100, 101, 102 a 125 se vztahuje správní řád,³¹⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Jestliže se žadateli o udělení řidičského oprávnění anebo o rozšíření řidičského oprávnění podle § 92 vyhoví v plném rozsahu, místo rozhodnutí se žadateli vydá řidičský průkaz s uděleným nebo s rozšířeným řidičským oprávněním.

(3) Odvolání proti rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění nebo o omezení řidičského oprávnění nemá odkladný účinek.

§ 130

Pracovněprávní vztahy

Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů zaměstnanců k zaměstnavateli podle zvláštního právního předpisu,) kteří ke dni účinnosti zákona vykonávají převážně činnost ve věcech stanovení místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích, řidičských oprávnění a řidičských průkazů, evidencí uvedených v registru řidičů podle § 119 a přestupků proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích,³⁰⁾ přecházejí ke dni účinnosti zákona z Ministerstva vnitra a z policie na ministerstvo a na okresní úřady.

§ 131

Předání agendy dopravním úřadům

Útvary Ministerstva vnitra a policie, které ke dni účinnosti zákona vykonávají správní činnosti ve věcech stanovení místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích, řidičských průkazů a řidičských oprávnění, evidencí uvedených v registru řidičů podle § 119 a projednávání přestupků proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích,³⁰⁾ jsou povinny předat spisovou agendu příslušným útvarům ministerstva a okresním úřadům nejpozději do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti zákona.

§ 132

(1) Řízení zahájená před nabytím účinnosti zákona se ukončí podle dosavadních právních předpisů.

(2) Doklady týkající se řidičských oprávnění a řidičských průkazů vydané před účinností zákona se považují za doklady vydané podle tohoto zákona.

§ 133

Rozsah platnosti dosavadních řidičských oprávnění

(1) Řidičská oprávnění udělená na základě předpisů platných do 30. června 1964 platí po nabytí účinnosti zákona v tomto rozsahu:

- a) řidičské oprávnění řidiče I. nebo II. třídy opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do všech skupin a podskupin řidičských oprávnění,
- b) řidičské oprávnění řidiče III. třídy opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do všech skupin a podskupin řidičských oprávnění s výjimkou skupin D, D + E a podskupin D1 a D1 + E,
- c) řidičské oprávnění řidiče osobního automobilu opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupin AM, B a podskupiny B1 a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,
- d) řidičské oprávnění řidiče motocyklu opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupin A, AM a podskupiny A1,
- e) řidičské oprávnění řidiče traktoru opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených

do řídičských oprávnění skupin AM a T a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,

f) řídičské oprávnění k řízení malých motocyklů opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičského oprávnění skupiny AM a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³.

(2) Řídičská oprávnění udělená na základě předpisů platných po 1. červenci 1964 platí po nabytí účinnosti zákona v tomto rozsahu:

a) řídičské oprávnění skupiny A opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičských oprávnění skupin A, AM a podskupiny A1,

b) řídičské oprávnění skupiny B opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičských oprávnění skupin B, AM a podskupiny B1 a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,

c) řídičské oprávnění skupiny C opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičských oprávnění skupin AM, B, C, T a podskupin B1, C1 a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,

d) řídičské oprávnění skupiny D opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičských oprávnění skupin AM, B, C, D, T a podskupin B1, C1, D1 a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,

e) řídičské oprávnění skupiny E u řídičského oprávnění skupiny B opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičských oprávnění skupiny B + E ,

f) řídičské oprávnění skupiny E u řídičského oprávnění skupiny C opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičských oprávnění skupiny C + E a podskupiny C1 + E,

g) řídičské oprávnění skupiny E u řídičského oprávnění skupiny D opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičských oprávnění skupiny D + E a podskupiny D1 + E,

h) řídičské oprávnění skupiny M a A/50 opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičského oprávnění skupiny AM a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,

i) řídičské oprávnění skupiny T opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičských oprávnění skupin T a AM a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³.

(3) Omezení řídičského oprávnění zapsané v řídičském průkazu na základě předpisů platných před nabytím účinnosti zákona zůstávají v platnosti i po nabytí účinnosti zákona.

(4) Průkaz způsobilosti k řízení hnacího vozidla na trolejbusové dráze) vydaný před účinností tohoto zákona s řídičským oprávněním skupiny C pozbývá platnosti dnem 31. prosince 2003.

§ 134

Výměna dosavadních řídičských průkazů

(1) Řídičské průkazy vydané do 30. června 1964 jsou jejich držitelé povinni vyměnit do dvou let ode dne nabytí účinnosti zákona.

(2) Řídičské průkazy vydané od 1. července 1964 do dne nabytí účinnosti zákona jsou jejich držitelé povinni vyměnit do pěti let od nabytí účinnosti zákona.

(3) Řidičské průkazy podle odstavců 1 a 2 pozbývají platnosti uplynutím příslušné doby stanovené pro jejich výměnu.

§ 135

Platnost dosavadních mezinárodních řidičských průkazů

Mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle dosavadních právních předpisů platí po dobu jeho platnosti i po nabytí účinnosti zákona.

§ 136

Platnost dosavadních speciálních označení

Označení vozidla přepravujícího osobu těžce postiženou na zdraví, označení vozidla přepravujícího osobu těžce pohybově postiženou nebo označení vozidla řízeného osobou sluchově postiženou, která byla vydána podle stávajících právních předpisů, platí do 30. června 2001.

§ 137

Zmocnění k vydání prováděcích právních předpisů

(1) Vláda vydá nařízení k provedení § 41 odst. 3.

(2) Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 5 odst. 1 písm. d), § 43 odst. 6, § 45 odst. 5, § 56 odst. 8, § 62 odst. 5, § 63 odst. 2, § 65 odst. 3, § 66 odst. 3, § 67 odst. 7, § 68 odst. 3, § 75 odst. 7, § 78 odst. 5, § 79 odst. 8, § 104 odst. 5, § 105 odst. 5, § 106 odst. 4, § 107 odst. 3, § 109 odst. 10, § 110 odst. 6, § 111 odst. 9, § 113 odst. 9, § 115 odst. 8, § 116 odst. 6, § 122 odst. 2 a § 123 odst. 5.

(3) Ministerstvo zdravotnictví vydá vyhlášku k provedení § 6 odst. 2, § 9 odst. 2, § 84 odst. 6, § 85 odst. 7, § 87 odst. 7 a § 88 odst. 7.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích

§ 138

Zákon č. 12/1997 Sb., o bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 168/1999 Sb. a zákona č. 247/2000 Sb., se mění takto:

1. § 2 se zrušuje.
2. § 3 zní:

"§ 3

Ředitelství služby dopravní policie vykonává působnost okresního dopravního inspektorátu ve vztahu k zastupitelským úřadům cizích států ve věcech evidencí silničních vozidel a schvalování technické způsobilosti silničních vozidel."

3. § 4 se zrušuje.

4. V § 5 odst. 1 se písmena a), b), c), d), e), g) a k) zrušují.

- Dosavadní písmena f), h), i) a j) se označují jako písmena a), b), c) a d).
5. V § 5 se odstavce 2 a 3 zrušují a zároveň se zrušuje označení odstavce 1.
6. § 6 až 8 včetně poznámek pod čarou č. 5), 6), 7), 8), 9) a 10) se zrušují.
7. § 9 až 11 se zrušují.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o silniční dopravě

§ 139

Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění zákona č. 38/1995 Sb., zákona č. 304/1997 Sb., zákona č. 132/2000 Sb. a zákona č. 150/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 21 se odstavec 5 zrušuje.
Dosavadní odstavce 6 až 8 se označují jako odstavce 5 až 7.
2. V § 40b se odstavec 1 zrušuje.
Dosavadní odstavce 2 až 6 se označují jako odstavce 1 až 5.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o Policii České republiky

§ 140

§ 22 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, se zrušuje.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o přestupcích

§ 141

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. 337/1992 Sb., zákona č. 344/1992 Sb., zákona č. 359/1992 Sb., zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 290/1993 Sb., zákona č. 134/1994 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 279/1995 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., zákona č. 112/1998 Sb., zákona č. 168/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb. a zákona č. 151/2000 Sb., se mění takto:

1. § 22 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 2a) zní:

"§ 22

Přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu

- (1) Přestupku se dopustí ten, kdo
- a) jako řidič motorového vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním zákonem^{2a)} nebo dopravní značkou o více než 30 km/h v obci nebo o 50 km/h mimo obec,
- b) jako řidič motorového vozidla poruší nesprávným způsobem jízdy zvláštní zákon^{2a)} tím,

že

1. nezastaví vozidlo na příkaz světelného signálu s červeným světlem "Stůj" světelného signalizačního zařízení nebo pokynu policisty "Stůj" při řízení provozu na pozemních komunikacích,
 2. předjíždí vozidlo na přechodu pro chodce nebo bezprostředně před ním nebo předjíždí vozidlo způsobem, který ohrozí protijedoucí řidiče nebo jiné účastníky silničního provozu, nebo předjíždí, jestliže se nemůže bezpečně zařadit před vozidlo nebo vozidla, která hodlá předjet, nebo předjíždí, aniž má před sebou rozhled na vzdálenost, která je nutná k bezpečnému předjetí,
 3. nedá při jízdě z vedlejší pozemní komunikace označené dopravní značkou "Dej přednost v jízdě" nebo "Stůj, dej přednost v jízdě" na křižovatku přednost v jízdě vozidlům přejíždějícím po hlavní pozemní komunikaci nebo vozidlům přijíždějícím zprava, nevyplývá-li přednost v jízdě z dopravní značky,
 4. vjíždí na železniční přejezd v případech, kdy je to zvláštním zákonem^{2a)} zakázáno,
- c) porušením zvláštního zákona^{2a)} způsobí dopravní nehodu, kterou je povinen podle zvláštního zákona^{2a)} neprodleně ohlásit policistovi,
- d) se dopustí jednání uvedeného pod písmenem c) jako řidič vozidla hromadné dopravy osob,
- e) jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a), b), c) a d), poruší zvláštní zákon.^{2a)}

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. e) lze uložit pokutu do 2 000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. a) a b) pokutu do 3 000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. c) pokutu do 7 000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. d) pokutu do 10 000 Kč.

(3) Zákaz činnosti do šesti měsíců lze uložit tomu, kdo se v období dvanácti po sobě následujících kalendářních měsíců dopustí přestupku podle odstavce 1 písm. a) a b) více než dvakrát.

(4) Zákaz činnosti do jednoho roku lze uložit tomu, kdo se dopustí přestupku podle odstavce 1 písm. c).

(5) Zákaz činnosti do dvou let lze uložit tomu, kdo se dopustí přestupků podle odstavce 1 písm. d).

(6) V blokovém řízení lze za přestupek podle odstavce 1 písm. e) uložit pokutu do 1 000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. a) a b) pokutu do 2 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. c) a d) pokutu do 5 000 Kč.

2a) Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů."

2. V § 52 písm. c) se slova "přestupky spáchané porušením právních předpisů o bezpečnosti a plynulosti silničního provozu," zrušují.

3. V § 54 se slova "porušením právních předpisů o bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, pokud nebyly projednány uložením pokuty v blokovém řízení, a přestupky" zrušují.

4. V § 86 písm. a) se za slova "policie též přestupky proti" vkládají slova "bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 22, proti".

ČÁST ŠESTÁ

§ 142

Zrušuje se § 7 vyhlášky č. 87/1964 Sb., o řidičských průkazech, ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST SEDMÁ

ÚČINNOST

§ 143

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001 s výjimkou části šesté, která nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.